

New Church Register

12te Aarg.

1881.

21de Bind.

For Hjemmet.

Et Tidsskrift

for

nyttig og underholdende Læsning.

Udgivet af R. Thronsen.

31te Mai — 10de Hefte.

Decorah, Iowa.

Paa Udgiverens Forlag.

Tykt i den Norske Synodes Bogtrykkeri.

Entered at the Post-Office at Decorah as 2nd class matter.

„For Hjemmet“

et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

Det indeholder et afvælgende og omhyggelig udvalgt Læsestof, bestaaende af historiske Skildringer, Efterretninger om Opfindelser og Opdagelser, Missionsberetninger, Reisebeskrivelser, Skildringer af Lande og Folk, Dyre- og Planteliv samt

Fortællinger, Digte, Gaader og Blandinger.

Det udkommer med to Aft i Omflag to Gange om Maanednen (15de og 30te) og koster \$2.00 (til Norge og Danmark \$2.25) om Aaret i Forstud. Dermed er ogsaa Portoent betalt. Klubber paa 6 betalte Exemplarer faa det 7de frit. Penge sendes helst i Money Orders, Drafts (helst paa Chicago) eller Registered Letters, da Posterne ikke overalt ere sikre. Nye Subskribenter behøve at melde sig snarest muligt.

Adresse: N. Thronsdjen, Drawer 14, Decorah, Iowa.

Vil man benytte anden Mand's Hjælp til at indsende Penge, da se til, at Vedkommende er paalidelig.

7 forudbetalte Exemplarer sendes 1 Aar for \$12.00.

Ældre Bind af „For Hjemmet“, se sidste Side.

N. S. Hassel har et fuldstændigt Udsalg af gode Grocerivarer, fra norsk Tørstik til fransk Sultetoi. Godt Udvalg af Stentoi, Glasvarer og Lamper — Cigarer, Tobak og Viber — Kolonialvarer, Specerier, preserveret Frugt og Fisk, Fedvarer, Fiskevarer og Trævarer, samt Mel og Kreatursfoder; Alt til Dagens billige Priser.

Decorah, Iowa.

Indhold af 18de Bind (1879 II.) af „For Hjemmet“.

„Kun dagligdags er al din Dont“. — Sugenotterne som Galeisflaver. — Japaneserne. — Den gamle Thepotte. — Brev til Layard fra en tyrkisk Kadi. — Sokrates's Fængsel og Død. — Strøtanter. — Føderne i Konstantinopel. — Gaader og Oplosninger. — Blandinger. — Pater Klemens. — Buggesang. — Gustav Dasas Historie. — Brinds Louis Napoleon falden. — Møllen og Bækkene. — Jordflodens Indre. — Giv Gud Æren. — Til Ungdommen. — Smaa historiske Notitser. — Den gamle Mand og Præsten. — Læsefrugter. — Ved det døde Hav. — Hvad hedte den barmhjertige Samaritan? — Sønnen i rette Tid. — Washingtons Magimer. — Kimbreve fra navnkundige Mænd. — Insekternes Muskelstyrke. — Verdenspostvæsenet. — Benedetto Marcelli. — Fra Madagaskar. — Til Belysning af en Anekdote, som fortælles om Pascal. — Mærkelige Tal. — Evang. lutherisk Folketalender, anmeldt. — Til Professor M. J. Monrad. — John Maynard.

Bindet bestaar af 12 Hefter, 356 Sider, samt Titelblad og Register og sendes portofrit for \$1.00.

N. Thronsdjen,

Dr. 14, Decorah, Iowa.

For Hjemmet.

Et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

12te Aarg.

31te Mai 1881.

10de Hefte.

Jøden Ridley H. Herschels Overgang til Kristendommen.

Fortalt af ham selv*).

(Fra „Ny kristelig Samler“).

Gud lod mig fødes af fromme Forældre, og deres første Omsorg var derfor at indgive mig fra min Barndom af en dyb Trefrygt for Gud og for de hellige Skrifter. De lærte mig at holde mine Morgen- og Aften-Bønner med megen Andagt, og paa Festdagene gjorde de mig opmærksom paa den gripende Betsjendelse, der findes i vor Liturgi, og hvori det hedder: „Det er for vore Synders Skyld, at vi ere blevne forviste fra vort Fædreland“ osv. — Ofte var det med Graad, at de fremsagde den rørende Betsjendelse paa Forsoningsdagen, der slutter Antegnelsen over alle Dfringerne, forekrevet af Gud, saavel for Forsømmelses- som for Gjernings-Synderne, og mer end en Gang har jeg sældet Andagts-Læserer, naar jeg med mine Forældre gjentog, at vi nu ei mer havde hverken Tempel eller Ypperstepræst eller Alter eller Dfringer.

Efterhaanden som mine Egener med Alderen udviklede sig, bleve mine religiøse Indtryk ogsaa dybere. Ofte betog Frygt og Bøvelse mig; — hvor søgte jeg da Tilflugt, hvor fandt jeg Lægedom for Hjertets Saar? Jeg gjentog da et større Antal Bønner, og bad Gud om at antage disse „mine Læbers Offere“. Saaledes fandt jeg No for nogen Tid, fordi jeg ei kjendte Noget til Guds Karakter som et helligt og retfærdigt Væsen — eller til min egen Stilling som Synder — og fordi jeg ei vidste, at de Bønner, der gaa over urene Læber, ei kunne antages som en velbehagelig Nøgelse af Hærskarernes Herre, den trefold hellige Gud.

Da jeg havde fyldt mine sexten Aar, tilbragte jeg ofte tre Rætter af Ugen med Studium af Talmud og andre hebraiske Skrifter. Hver Uge lærte jeg ogsaa flere Kapitler af Profheterne udenad for at

*) Herschel var i flere Aar efter sin Ombvendelse Præst i London ved en af de uafhængige Kirker der; hans Skrift „Messias Gjerning“ viser en meget klar Opfatning af Forsoningslæren, og denne høje jødiske Broder, der levende tog sig af sine Landsmænds Ombvendelse, imødefom efter Opfordring et almindelig udtalt Ønske, at meddele, hvorledes han er bleven Broder til alle troende Kristne. Det er denne Beretning, som her gives. Originalen findes i Herschels Bog: „Jødiske Vidner om, at Jesus er den Kristus“, i hvilken, foruden denne, findes 9 andre Ombvendelses-historier, af hvilke de 7 ligeledes ere Selvmæddelser af de Paagjærlende, der vare personlig Bekjendte af Herschel.

kunne drive det til at føre Brevvevling paa Hebraisk. Senere gjorde jeg Bekendtskab med en polsk Jøde, der havde studeret flere Aar ved Universitetet i Berlin, og han raadede mig til at lægge Talmud tilside for at studere det tydske Sprog og Hedningernes Literatur. Efter en lang indre Kamp, besluttede jeg mig til at gaa til***, hvor en stor Forandring foregik i mine Studeringer og i min hele Maade at leve paa. De andre Studerende betragtede de Ting, jeg hidtil havde anset for det Væsentligste i min Religion, som gammel Skik, der var gaaet af Brug og som Noget, der var ganske under oplyste Folks Værdighed. Jeg søgte i Begyndelsen en stor Uro i min Samvittighed og var ofte ret ulykkelig; men snart rettede jeg mig dog efter mine Kameraters Skikke, og „jeg levede som en Kristen“, saaledes som Jøderne i den Egn sigte det om de Brødre, hvem det Ord angaar: „Der er ikke Gudsfrøgt for deres Dine“.—Jeg sluttede mig til flere unge Hedninger, og jeg kunde den Gang gjøre det ustraffet; thi skjønt jeg var Jøde, og de kaldte sig selv Kristne, saa havde vi dog i Virkeligheden ingen bestemt Religion. Jeg erindrede mig, hvilken Nation jeg hørte til, naar jeg saa de foragtelige Blikke, man kastede paa mig, og naar jeg hørte de smaa Børn raabe „Jøde, Jøde!“ efter mig paa Gaden. I saadanne Dreblikke sølte jeg jo vistnok, at jeg hørte til et Folk, der var blevet „en Gjenstand for Spot og til Ordspog iblandt Hedningerne.“

Jeg erindrer, hvad jeg sølte derved, den første Gang jeg hørte sigte, at en af mine Brødre var gaaet over til den kristelige Religion. En Jøde, der gjorde sig til Kristen, var dengang i mine Dine et Menneſte, der gav Slip paa sin Nations Forrettigheder og Forpligtelser, og

som stikte sig fra den Pagt, Gud havde sluttet med Abraham, Isak og Jakob, for offentligten at slutte sig til de ugudelige Hedninger, der levede uden nogen Gud og uden Haab i Verden. Omendskjønt jeg jo vel havde givet Slip paa flere af de ydre Skikke i Jødedommen, saa bevarede jeg dog en stor Hengivenhed for dens Grundlærdomme; thi jeg havde ei ophørt at tro, at de havde en guddommelig Oprindelse. Jeg betragtede derfor den unge Haandværksvend, der var bleven Kristen, med en Blanding af Foragt og Medlidenshed, som en jammerlig Religionsfornegeter, der havde forladt Gud og givet Slip paa ethvert Haab om at komme i Besiddelse af det evige Liv.

Jeg lader nu flere Aar være uomtalte, i hvilke jeg levede for Verden og for de Ting, som ere i Verden. Jeg vedblev at iagttage min Nations Skikke, der forekom mig ærværdige, men min gamle Overbevisning var forspunden; de Indtryk, den havde gjort paa mig, var udsløttet og forglemt, og jeg hørte til deres Tal, om hvilke Psalmisten siger, at de høre til Verdens Børn, hvis Del er i dette Liv.

Herrens Aand tyngede paa mig. Min høit elskede Moders Død var saaledes et haardt Slag, der fyldte mig med dyb Sorg. Jeg erindrer mig endnu hendes Dmhed for mig med en levende Kjærlighed og dyb Taknemmelighed. Jeg blev ihj, og min Samvittighed blev uralig; kun den 6te Psalme kan udtrykke retteligen, hvad jeg da sølte. Jeg gjorde det Løfte at lægge an paa megen Fromhed, tog den Beslutning at faste en Dag om Ugen, at gjentage mange Bønner og at være godgjørende og adelmødig mod Fattige. Men Alt det kunde ei dæmpe min Samvittighedsuro; thi Studiet af den tydske Literatur havde

svækket min Tillid til de gudelige Andagtsøvelser, og havde bortfjernet mig fra min egen Religion uden at sætte Noget istedet. En Dag befandt jeg mig i en stor Angest, og sølte, som David udtrykker det, at jeg var „sunken i dybt Dynd, hvor jeg ei kunde staa“, og at jeg, idet jeg streg for at komme ud af det, kun sank dybere ned. For første Gang i mit Liv bad jeg af Hjertet; Jeg udraabte: „O Gud! jeg har Ingen, der kan komme mig til Hjælp, og jeg tør ei nærme mig Dig, thi jeg er skyldig; kom! o kom mig til Hjælp for min Fader Abrahams Skyld, han som var villig til at ofre sin Søn Isak for Dig; Hav Medlidenhed med mig og tilregn mig hans Retfærdighed!“ Men der kom intet Svar fra Gud, — ingen Fred for min beængstede Sjæl. Jeg havde Følelsen af, at Gud havde forladt mig, og at „Herren forfæstede mig i Evighederne og ikke blev ved at have Behagelighed ydermere“ (Ps. 77, 8.) Jeg sagde med Psalmisten: „Mine Misgjerninger grebe mig, og jeg kunde ikke se; de ere flere end Haar paa mit Hoved, og mit Hjerte haver forladt mig,“ (Ps. 40, 13); og jeg sølte, (som Propheten Esaias sagde det, paa Guds Vegne, om Jødernes Madofre og Brændofre paa hans Tid) at al min Andagt var Dringer uden Værd, vederstyggenlige for Gud.

Jeg var langt borte fra min Familie og fra mit Hjem, og mine muntre Kammerater, der saa, at jeg var i en sorgmodig Stemning uden at kjende den sande Grund til min Forstemthed, drev meget paa, at jeg skulde besøge Theatret og andre offentlige Forlystelser for at adspredde mig. Dette lykkes til dels i Begyndelsen; men Guds miskundelige Godhed overlod mig ei til mine egne Paafund. Jeg sølte mig paany drevet til at søge Glæder af en bedre Natur, og

min Samvittighed blev i den Grad urolig og ængstelig, at jeg hverken fandt Fred eller Hvile, og at jeg overalt bar Følelsen af en utaalelig Glendighed omkring med mig.

En Morgen traadte jeg ind i en Krambod, for at gjøre et Indkjøb, og mindst tænkte jeg da paa, at det var der, min Gud havde lagt den Perle tilside for mig, som han nu vilde give mig, „uden Penge og uden Betaling“. Den Gjenstand, jeg havde kjøbt, blev indsvøbt i et Blad af Viben, der indeholdt et Stykke af Bjergrædiken. Kjøbmanden var formodentlig en Bantro, der ei havde nogen Agtelse for Bibelen; men Gud forstaar at lede noget Godt ud af det Onde. Da jeg kom hjem, læste jeg denne Sætning; „Salige ere de, som sørge, thi de skulle husvales“, og da den greb mig dybt, saa vedblev jeg med en ivrig Interesse indtil Brudstykkets Ende: „Salige ere de Sagtmødige, thi de skulle arve Jorden. Salige ere de, som hungre og tørste efter Retfærdighed, thi de skulle mættes. Salige ere de Barmhertige, thi dem skal vederfares Barmhertighed. Salige ere de Rene af Hjertet, thi de skulle se Gud. Salige ere de Fredsomme, thi de skulle kaldes Guds Børn. Salige ere de, som lide Forfølgelser for Retfærdigheds Skyld, thi Himmeriges Rige er deres“. (Matth. 5, 3 — 10)

Jeg sølte en stor Begjerlighed efter at se den Bog, som dette Blad hørte til; men da jeg aldrig havde seet et nyt Testamente, saa havde jeg ei nogen Tanke om, hvad den kunde indeholde. — Faa Dage efter styrede Gud mine Fjed til en af mine Beksjendtes Bolig, og et Nyt Testamente laa der paa Bordet. Dreven af Nysgjerrighed tog jeg det, og ved at blade deri, fik jeg Die paa de Sprog, der saa meget havde slaaet mig. Jeg bad om at faa Bogen tillaaens, og gav

mig til at læse den med Begjerlighed; i Forstningen vidste jeg ei ret nogen Udvæi, og det Navn Jesus, der uophørlig kom tilbage, stødte mig saaledes, at jeg fastede Bogen tilside. Jeg endte dog med at bestemme mig til at læse den fra Ende til anden. Da jeg kom til det 23de Kap. hos Matthæus, slog det mig at se, med hvor megen Sandhed Pharisæismen var skildret; jeg blev derefter rørt til Taarer over Kristi Klagemaal over Jerusalem: „Jerusalem, Jerusalem, som ihjelslaar Propheterne og stener dem, som ere sendte til dig, hvor ofte vilde jeg forsamlet dine Børn, ligervis som en Høne forsamler sine Kyllinger under Vingerne! og J vilde ikke!“ — Da jeg læste Beretningen om Jesus af Nazareth's Død, forundredes jeg over hans Blidhed og Kjærlighed; og ved at se det grusomme Had, som de Ypperstepræster og de Øverste for Folket gavede tilkjende, sølte jeg mig gjennemtrængt af Medlidenskab med Jesum og af Forbitrelse mod Morderne; men jeg saa endnu ei nogen Sammenhæng mellem Kristi Lidelser og mine Synder.

Jeg gjorde Intet om de Bemærkninger, jeg gjorde efter Læsningen af Evangelierne hos Markus og Lukas; men gaar strax over til det, Johannes giver, og som var det, der gjorde det største Indtryk paa mig. Jeg grublede med megen Æstertanke over Jesu Samtale med Nikodemus; selv var jeg den Gang, for en Del, i den samme Stemning som Nikodemus, da han sagde: „Mester! vi vide, at du er en Lærer, kommen fra Gud; thi Ingen kan gjøre de Tegn, som du gjør, uden Gud er med ham (Joh. 3, 2); og jeg blev ligesaa forundret, som Nikodemus selv, over Jesu Svar: „Uden Noget bliver født paany, kan han ikke se Guds Rige“ (V. 3). Derksom han havde budet mig at faste, at give M-

misser, at gaa Morgen og Aften i Synagogen, at gjentage Bønner to til tre Gange om Dagen, og lovet mig, at jeg efter det vilde saa Guds Rige at se, saa havde jeg kunnet forstaa det; men da jeg hørte tale om at fødes paany, var jeg færdig til at udbrøde med Nikodemus: „Hvorledes kan dette ske?“ Jeg var meget forbauset over at se Kristus forklare Hensigten med den Døpfrelse, han skulde gjøre af sit Liv, ved at sammenligne sig med Slangen, der var bleven ophøiet i Orken: „Ligesom Moses ophøiede Slangen i Orken, saa bør det Menneffens Søn at ophøies, paa det at hver den, som tror paa ham, ikke skal fortabes, men have et evigt Liv.“ Jeg havde mange Gange læst Historien om Kobberslangen, der blev ophøiet i Orken; men indtil da havde jeg ei forstaaet den aandelige Betydning af dette Forbillede; jeg havde ei seet, at Guds Kjærlighed, der tilgiver, var det, der lægede den arme Israelit, naar Slangens Gift trængte ind i hans Aarer, og at det var hans Sjæl, der besmittedes af Syndens Gift. Han var ganske ude af Stand til at læge sig selv; men Guds Misfandhed havde udfundet et Middel, og den arme Synder i Dødsfare, hvis Sjæl var udsat for den evige Fordømmelse paa Grund af sit Oprør mod Gud, behøvede kun at betragte denne Slange for voblikkelig at blive helbredet. Kristus erklærede for Nikodemus, at det, som Kobberslangen havde været for Israellitterne, der vare bidte af de brændende Slanger, det er han selv for den døende Synder, der føler, at han er sthyldig i Guds Dine.

Denne Lærdom var saa ny for mig, og forekom mig saa vidunderlig, at jeg, istedetfor strax at se, at det netop var det Middel, jeg trængte til, og at bonfælde Gud om at vise mig, om Alt det virke-

lig var Sandheden, — blev mere tvivlraadig og urolig, end jeg nogenstunde havde været, og jeg frygtede for at blive bortvendt fra mine Fædres Religion, dersom jeg vedblev at læse denne Bog. Jeg besluttede derfor at sætte det Nye Testamente ganske tilside, og at opofre mig til Studiet af Moses, Profeterne og Psalmerne. Jeg følte, at jeg aldrig havde studeret Bibelen med det Ønske, at vide, hvad den lærte mig som Skabning, for saaledes at erfare, hvad Gud vilde, hvad jeg skulde tænke, føle og gjøre. Jeg havde kun læst den, med Forklaringer af forskjellige Fortolkere, og anseet for sandt alt det, der af disse var fremsat. Jeg følte da, at det ei var fornuftigt eller rettere sagt, at det var meget forvovent at sætte en saa uindskrænket Tillid til Mennesket i en Sag af en saa uendelig Vigtighed som den at vide, hvad Gud forlangte af mig; og naar jeg saa betænkte, at disse Fortolkere ofte vare indbyrdes uenige, saa indsaa jeg, at min Tillid havde været ilde anbragt. Guds Ord havde aldrig været bestemt til at forblive en Hemmelighed; det var bleven givet til hele Jsrael, for at enhver Stabning deraf kunde lære det, der vedkommer hans evige Lyksalighed. Det var saaledes med ganske andre Følgeser og fra et ganske forskjelligt Synspunkt, at jeg paany begyndte Studiet af de hellige Skrifter. Jeg betragtede dem ei mere som en Samling af historiske Dokumenter, eller som Regelen for Jødernes Lov og Theologi, men som en Del af Guds Tanke, der misfundeligen var bleven aabenbaret til min Undervisning; — som en Forkyndelse af hans Villie, hvilken han ansaa det godt for mig at kjende. Naar jeg læste Fortællingen om Menneskets og om Jordens Stabelse, saa spurgte jeg mig selv: „Hvor-

for har Gud aabenbaret disse Kjendsgjerninger, og hvad ønsker han, at jeg skal lære deraf?“ Den evige Gud, uendelig hellig og lykkelig i sin egen Fuldkommenhed, har fundet for godt at skabe en Slægt af Væsener, der kunde blive delagtige i hans Hellighed og Lyksalighed. Han skabte Mennesket i sit Billede og efter sin Lignelse, han kronede det med Hæder og Ære, og gav det Herredomme over de andre Stabninger. Naar jeg tænker paa den uindskrænkede Lykke, som det første Menneske besad, paa dets frie Samfund med Gud, paa dets Magt, paa de Kundskaber, det havde, og paa dets Nydelse af alle de Goder, hvormed en Fader, fuld af Kjærlighed, havde omringet det, saa spurgte jeg mig: „Hvorfor er jeg ulykkelig? — Hvorfor ser jeg saa megen Smerte og Elendighed i denne Stabning, om hvilken den Evige i Begyndelsen sagde, at Alt var „meget godt“?“

Svaret lod ei længe vente paa sig; det 3die Kap. af 1ste Mosebog aabenbarerede mig denne Hemmelighed.

Med hvilken dyb og hvitdelig Interesse læste jeg da ei denne Del af Skriften, hvis Ord jeg fra Barnsben af havde været fortrolig med, men hvis virkelige Betydning jeg indtil da aldrig havde forstaaet! Fordum havde jeg betragtet det som en Allegori eller en hemmelighedsfuld Beskrivelse af Begivenheder, der ene angik Adam og Eva og ei paa nogen Maade vedkom mig, skjønt jeg var en af deres Efterkommere. Jeg saa da, at det var Beretningen om, paa hvilken Maade „Synden kom ind i Verden, og ved Synden Døden“ (Rom. 5, 12.), at det var en Besvarelse af det Spørgsmaal, hvorfor „al Stabningen tilfammen sukker og er tilfammen i Smerte indtil nu.“ (Rom. 8, 22). Det lykkes for Menneskets trængste Fiende, at

lade Tvivl om Guds Kjærlighed til vore første Forældre opstaa i deres Hjerter: „J skulle ingenlunde dø; det er ei Grunden til det Forbud, der er bleven Eder gjort, men Gud ved, at paa hvilken Dag J æde deraf, da skulle Eders Dine oplades, og J skulle blive ligesom Gud til at kjende Godt og Ondt“ (1. Mos. 3, 4. 5.). Vantro med Hensyn til Guds Kjærlighed var Aarsag til Menneskets Fald. Dersom Adam og Eva havde troet, at Gud elskede dem, saa vilde de have været meget visse paa, at alle de Befalinger, han havde givet dem, sigtede til deres Gavn; men da de tvivlede om hans Kjærlighed, saa vege deres Hjerter bort fra ham, og de fik Lyst til at handle paa en Maade, der stred mod hans Villie. Den udvortes Ulydighedshandling var kun Virkningen af den indvortes Forandring, der var foregaaet i deres Følelser for Gud.

Den ulykkelige Handling fuldbyrde, Menneskets oprørske Villie erklærede for den levende Gud, at det forkaastede hans Overherredømme, og Ulykke og Uorden indtraadte i den Skabning, der hidtil havde været saa skjøn. Kunde nu Edens (d. e. Paradisets) Herligheder længere gjøre Adam og Eva lykkelige? Nei ingenlunde. Var Guds Nærværelse endnu en Kilde for dem til Glæde? „Dg de hørte Herrens Røst, som gif i Haven, da Dagen var lustig; da skulde Adam og hans Hustru sig for Herrens Ansigt inellem Træerne i Haven!“ (1 Mos. 3, 8.) og saaledes har ogsaa deres Efterkommere gjort; Tanken om et Væsen, hvis Magt er ubegrændset, og som holder vor Skjæbne i sin Haand, som „ved det, enten jeg sidder eller opstaar, som forstaar mine Tanker, langt fra“ (Ps, 139, 2.), har altid været en Aarsag til Skræk for det faldne Menneske. Den umættelige Higen efter

jordiste Glæder, der bortjager Tanken om denne usynlige Magt, tjener til at „skjule“ Mennesket for en Tid og til at bortfjerne Følelsen af denne Nærværelse, som han frygter; men naar Samvittigheden engang er vaft, naar Mennesket føler, at det har levet daarligen, at det har været Modstander af en Villie, hvis Magt hvert Dieblisk formaar at forvandle ham til Stov, saa indser han, at ethvert Forsøg paa at unddrage sig denne forfærdelige Nærværelse bliver unyttig: „Hvor skal jeg gaa fra din Land? og hvor skal jeg fly fra dit Ansigt? Dersom jeg farer op til Himmelen, da er du der, og reder jeg Seng i Helvede, se, da er du der, . . . Dg vilde jeg sige: Mærk- hed maa dog skjule mig, saa er Ratten et Lys omkring mig“ (Ps. 139, 7. 8. 11.).

Jeg følte, at jeg var netop i den samme Stilling som Adam og Eva, da de forsøgte paa at skjule sig for den Eviges Afsyn, jeg var tabt for det Væsen, hvis mægtige Indflydelse bestandig omringede mig; og jeg følte, at de og jeg behøvede det samme Lægemiddel — en fuldkommen Forsoning med dette almægtige og allestedsnærværende Væsen, „den stærke, store og forfærdelige Gud“.

Det slog mig meget, at Gud havde fundet for godt, paa en saa omstændelig Maade at aabenbare det, han havde sagt til Slangen, til Kvinden og til Manden. Ved at se, at ethvert af de Ord, der vare udtalte mod Manden og Kvinden, saa fuldkomment var bleven opfyldt, holdt jeg det for vist, at de Ord, der vare blevene talte til Slangen, ogsaa fuldkomment vilde opfyldes, og at, saa vist som Guds Ord er Sandhed, saa vist vilde ogsaa „Kvindens Sød“, d. e. et af de Mennesker, der nedstammede fra den første Kvinde, „knuse Hoveder“ paa Satan, det vil sige tilintetgjøre det Onde, han har gjort i Guds Skabning. (Sluttes.)

Familien Hellsdringen.

En Fortælling af Eugenia von Miklass.

Tiende Kapitel.

Et Sorgens Hus.

Paa Slottet Hellsdringen havde man imidlertid haft tunge Dage. Præsidenten, der opholdt sig i den nærmeste By i Forretninger, havde derfra tilskrevet sin Kone nogle Linier og sagt hende, at han strax maatte reise til sin Søn, da der var tilstødt ham en Ulykke, hvis Følger man endnu ikke kunde beregne; hun maatte ikke blive altsor angst, han haabede snart at kunne bringe bedre og udførligere Efterretninger.

Denne Uvisshed syntes Moderen og Søstrene værre end en afgjort sørgelig Efterretning, men ingen af dem troede dog, at det var saa sørgeligt, som det virkelig var; især havde Mathilde og Hildegard det bedste Haab, medens Moderen med Magt søgte at faa Bugt med de sørgelige Anelser, der ofte truede med at overvælde hende; hendes spage Helbred led under disse indre Kampe, og Dotrene havde fuldt op at gjøre med at pleie og trøste hende. De vidste, at Præsidenten ikke vilde telegrafere, da det var saa ufuldstændigt, og deres Spænding tiltog, efterfom den Tid nærmede sig, da de kunde vente Brev, men Postbudet kom uden at bringe nogen Efterretning. — Dg dog var Sørgebudskabet kommet; Præsidenten havde lagt Brevet til sin Kone ind i et til Præsten, for at denne skulde bringe hende det paa den staansomste Maade.

Den stakkels Præst havde aldrig i sit Liv været saa raadvild som ved denne Anmodning; han fattede og forkastede den ene Plan efter den anden. — Han sølte saa varm en Deltagelse, som om det var ham selv, denne Ulykke havde rammet; thi ingen stod ham nærmere

end denne Familie. Hans Glæde, Interesse og Stolthed samlede sig om den og især om Gerhard, som altid havde været ham kjærest; og ikke ham alene, der var ikke En paa hele Godset, der ikke havde holdt af den venlige, muntre, unge Mand; hans barnlige Spog, hans naturlige Ligefremhed og Frimodighed, den fuldkomne Frihed for Stoltthed dog forenet med medfødt Fornemhed, som den Undergivne elsker hos sin Foresatte, — havde gjort ham til alles Yndling.

Det var intet, Pastoren var saa bange for, som stærke Sindsbewægelser baade hos sig selv og Andre; han sølte maaste, at han ikke havde aandelig Erfaring nok til at møde dem; det var derfor dobbelt tungt for ham at skulle bringe sine Venner saa sørgelige Efterretninger, — men han maatte gjøre det. Flere Gange greb han Hat og Stof for at gaa, men lagde dem atter fra sig, — han studerede forgjæves paa, hvorledes han skulde begynde sin sørgelige Meddelelse og gif raadvild op og ned i Værelset. Endelig blev han afbrudt af sin Husholderke; hun havde fra det nærliggende Kjøkken med Forundring iagttaget Præsten og maatte nu undersøge, hvad der var iveien med ham. „Du milde Himmel, De er vel ikke syg, Hr. Pastor?“ begyndte hun; „De ser jo saa elendig ud, næsten som for to Aar siden, da De fik Feberen. Skal jeg ikke lade Dem The eller give Dem Draaber?“

„Lad mig i Ro, Fomfru Dore, jeg vil være alene“, var hans ualmindelig korte Svar, der dog snarere opfordrede hende til at blive; thi nu var hun vis paa, at der laa noget Ualmindeligt til Grund for denne Uro.

„Nu, nu“, svarede hun, „det er dog ingen Ulykke, om jeg bliver; tværtom, De ved nok, Hr. Pastor, at der staar skrevet: „Det er ikke godt for Mennesket at være alene“, især for sig en Pæbersvend som Dem; det duer kun til at fange Grillen, tal De, saa bliver det nok bedre“.

„Hvor ofte har jeg sagt Dem, at De ikke maa blande Skriftsprog ind i Deres daglige Tale, Jomfru Dore“, sagde Præsten ærgerlig. „De forstaar dem ikke og anvender dem galt“.

„Men der staar da saa“, undskyldte hun sig, tog rolig sit Strikketoi op af Kommen, satte sig ved Vinduet og saa af og til hen paa Præsten. En Stund lod han, som om han havde glemt hendes Nærværelse, og fortsatte sin Vandring op og ned i Bærelset, men endelig besluttede han sig til at sige hende Alt; maaske kunde hun give ham et godt Raad, hun var et klogt Fruentimmer og havde i Grunden Ret, — man faar mere Lys i en Sag, naar man udtaler sig for en forstandig Ven.

„Jomfru Dore“, sagde han og standfede foran hende; „jeg ved, at De mener det godt baade med mig og med Hæstebabet, — se her, læs dette Brev, som jeg netop har faaet fra Præsidenten“.

Hun saa først noget triumferende ud; derpaa tog hun Brillerne paa og begyndte at læse; men hun var neppe kommet halvveis, før Brevet faldt hende ud af Hænderne, og hun raabte forfærdet: „Du min Herre og min Gud, det kan dog ikke være muligt, Hr. Pastor; Den vatre, kjære unge Herre! — Er det virkelig sandt?“ Hendes Ansigt udtrykte den oprigtigste Deltagelse, og Præsten var nu glad over, at han havde vist hende Brevet.

„Der er desværre ingen Tvivl“, sagde han meget bedrøvet.

Jomfru Dore jamrede høit. „Alt ve! hvorledes skal det gaa! Saa god, som han var! — Hvad vil Fru Baronessen sige?“

„Ja, det er netop det, der foruroliger mig; jeg har faaet det Høvert at meddele hende det; nu ved De, hvad det er, som trykker mig; maaske bliver hun syg og dør“.

Jomfru Dore sølte Vigtigheden af sit Raad ved denne Leilighed. Hun indsaa Nødvendigheden af, at hendes Herre som Præst maatte være den nedboiede Møders Støtte, og søgte at bringe ham i en rolig Sindstemning ved at minde ham om hans Kalds Værdighed. — „Den gode Gud har sat Dem til Sjælesørger, Hr. Pastor, for at De i saadanne Diebliske slal finde de rette Ord.“ Forstanden kommer med Embedet“, siger et gammelt Ord; jeg tænker, at naar De først er kommen derhen, saa vil det nok falde Dem ind, hvad De skal sige. De maa komme med det lidt efter lidt og tale smukt og trøstende for hende. De kan jo næsten hele den hellige Skrift udenad“.

„Jeg ved ingen Trost her“, mumlede Præsten halvhoit.

„Jeg tror, jeg skulde kunne trøste, dersom jeg var Præst“, mente Dore, „men nu vilde det ikke passe sig for mig. Væstem Dem nu hurtig, — jo før man er færdig med en tung Gang, desto bedre. En saadan Efterretning udbreder sig som en Lobeild, tænk, om de fik det at vide, før De kom; det vilde være skrækkeligt!“

Præsten indsaa Sandheden heraf, greb for sidste Gang Hat og Stof og forlod langsomt Bærelset. Jomfru Dore gjorde imidlertid sit bedste for at bevise Sandheden af sin Advarsel; — thi neppe var Præsten borte om Hjørnet, saa forlod ogsaa hun Huset, og en Time efter kendte hele Landsbyen den sorgelige Begivenhed med mange Tilfætninger, hvorom der intet stod i Præsidentens Brev.

Præsten var imidlertid kommen til Slottet; en Tjener meldte ham, — endnu nogle Dieblitte, og han skulde staa for Gerhards Moder. For første Gang paa lang Tid foldede han sine Hænder og bad med et inderligt Suk om Hjælp fra oven. Tjeneren aabnede Døren, og han traadte ind i Fru von Hellbringens Dagligværelse. Hun laa paa Sofaen, halvt skjult af en Skærm, der var stillet frem for at holde Trækken borte. Mathilde stod ved Siden af hende og havde vensynlig talt ivrig til hende, det kunde man se paa Udtrykket i hendes Ansigt; Hildegard sad ved Binduet med sit Arbejde. Da Præsten kom ind, vendte Fru von Hellbringen Hovedet om og saa spørgende paa ham.

„Bringer De Efterretninger fra min Mand?“ spurgte hun og blev endnu blegere end før; hendes anelsesfulde Hjerte læste i hans Ansigt.

Præsten søgte forgjæves efter alle de smukke Talemaader, der ellers stod til hans Raadighed. Han kunde blot svare: „Sr. Præsidenten har skrevet til mig“.

„Giv mig Brevet“, raabte hun heftig og rakte Haanden ud efter det.

„Undskyld, Fru Baronesse, Hr. Præsidenten ønskede —“ han nølede.

„O, pin mig ikke“, bad Fruen indtrængende, idet en feberagtig Rødme gik over hendes Ansigt.

„Jeg vil læse Brevet for dig“ sagde Mathilde bestemt. „De piner os blot“. Hun vilde tage det ud af Præstens Haand, men han viste hende bestemt tilbage og havde nu fattet sig saameget, at han kunde tale.

„Forbered Dem paa en sørgelig Begivenhed, Fru Baronesse“, sagde han salvesfuldt; „den almægtige Gud har i sin Visdom besluttet det anderledes end vi haabede, den unge Hr. Baron

„Og, hvad er det ivoien med min Søn? Vær barmhjertig, Pastor!“ Hun reiste sig op og pressede Hænderne frampagtigt sammen.

„Den unge Hr. Baron har af adel Mennefsfjærlighed villet redde et Barn, der var faldt i Elven, og er derved kommen — meget — til Skade“.

„Lever han endnu?“ raabte Moderen angst.

„Efter hvad Præsidenten skriver, er alt Haab om hans Liv opgivet“, svarede Præsten langsomt. Fru von Hellbringen saa paa ham, som om hun ikke kunde fatte hans Ord; derpaa sank hun som besvimet tilbage i Puderne. Mathilde, der havde hørt herpaa uden at forandre en Mine, men var bleven ligbleg, greb hende i sine Arme og gned hendes Pande og Lindinger med Eau de Cologne. Hildegard knælede hulkende ned ved Siden af hende og omslyngede hendes Knæ.

„Mama, min kjære, dyrebare Mama!“

Fru von Hellbringen aabnede Dinene. „Læs Brevet for mig, Pastor“, sagde hun neppe horligt; — „jeg kan ikke“, tilfoiede hun mat.

Han brød Seglet og læste: „Min elskede Amalia! Vor Gerhard, vor dyrebare eneste Søn er ikke mere. Han er død under sit Forsøg paa at redde et Barn, der var faldt i Vandet; om faa Dage bringer jeg hans jordiske Levinger. Amalia, vis din Sjælsstyrke og søg at opretholde dig for mig og dine Døtres Skyld; vi maa boie os under den almægtige Guds Willie. Vor Søn er lykkelig. — Han var altid from, og hans sidste Handling vil ikke blive ubelønnet. Rudolf har gjort Alt, hvad han kunde, for at redde ham; men det var forgjæves, Gud havde besluttet det anderledes. Rudolf er meget syg, dog har jeg det Haab, at han kommer sig. Amalia, bed for mig, jeg trænger dertil. Jeg haa-

ber, at Præsten vil være dig en trofast Ven, jeg overlader ham at ordne det Nødvendige og skriver endnu engang nærmere om, hvilken Dag jeg kommer. Gud styrke Dig og vore Døtre“.

Da Præsten sluttede, talte Jngen, sun Hildegarde sagte Graad afbrød Stilheden. Fru Hællbringen havde atter lukket Vinene, som om hun ikke kunde taale Synet af sine Omgiwelser, hendes Hænder vare foldede men hun kunde ikke græde, det var, som om Bægten af hendes Sorg vilde knuse hende. Mathilde var som forstenet, hun sølte en frygtelig Bitterhed mod Skjønnen; mekanisk gif hun omkring i Bærelset og gav sig Noget at bestille, og tilsidst spurgte hun Præsten, naar han troede hendes Fader kom tilbage; men Moderen gjorde Tegnet til, at hun skulde tie, — hun kunde ikke taale et Ord mer efter det, hun nu havde hørt. Præsten antog dette for et Tegnet til, at han burde trække sig tilbage, hvad der ogsaa syntes ham bedst under disse Omstændigheder, — han anbefalede sig og gif.

Moder og Døtre forbleve længe i samme Stilling, blot at Hildegarde ostere løstede Hovedet for at trykke Moderens kolde Haand til sine Læber eller stille hjærtegne og varme den. Mathilde sad stum ved Siden af Sofaen. Det begyndte allerede at blive mørkt, men ingen af Søstrene vovede at afbryde Stilheden. Endelig reiste Fru Hællbringen sig.

„Det er vel allerede sent?“ spurgte hun; uden at afvente Svaret tilføiede hun med feberagtig Hefstighed: „Mathilde, naar mente Præsten, at Fader vilde komme tilbage?“

„Han tror iovermorgen, men venter først endnu et Brev fra ham“.

„Gjør Alt istand, til han kommer, Børn; pynt Hallen og Ridderstuen med Blomster, — der maa Gerhard ligge — han maa have det saa smukt som muligt.

D, mit Barn, mit kjære Barn!“ — Med disse Ord, der bragte Sonnens Billede saa levende frem for hende, smeltede den Skorpe, som den pludselige heftige Smerte havde lagt om hendes Hjerte, og hendes Taarer randt og skaffede hende Lindring. Hun skulde sit Ansigt i Puernerne og hulkede høit. Nu fik ogsaa Mathildes undertrykte Følelser Ord, og hun udbrød lidensfabeligt: „Moder, hvor kan Gud være barmhjertig, naar han har lagt dette paa os?“

„Forsynd dig ikke, Barn; vi maa boie os selv under det, som vi ei forstaa“.

„Jeg kan det ikke, — det er altfor skrækkeligt! — Hvad have vi gjort, siden vi skal straffes saa haardt?“

„Mathilde, dine Ord pine mig; du maa ikke tænke saa. Bed Gud tilgive dig!“

„Bede? — D, Moder, har jeg ikke hver Dag bedet og bønfaaldt om Gerhard's Liv? Gud hører ikke mine Bønner! — Og hvorfor skal jeg bede om Tilgivelse? — det bliver dog ikke bedre derfor“.

„Det er meget urigtigt, Barn; jeg forstaaer ikke at raade dig, jeg er for svag, men tal med Pastoren“. Hun faldt kraftesløs tilbage, Mathilde saa det og taug. Hun kaldte paa Jomfruen, hjalp denne med at bringe Moderen i Seng og sagde til Hildegarde, at hun maatte blive hos denne, indtil hun kom tilbage. Derpaa fastede hun et Tørklæde om sig og ilede ud i Haven.

Dagen var snart forbi, Himlen var fuld af graa Skyer, og en stærk Vind jagede dem over Horizonten og susede i Træerne, men det passede til Mathildes Stemning. Hun gif lige imod Vinden, der tog umildt fat i hendes Klæder og Haar, men hun sølte det neppe; hun gif saa hurtig, at hun var nær ved at tabe Veiret, hun vidste ikke selv hvorthen.

Hun søgte Hvile — Hvile — og tænkte at finde den, naar hun var bleven legemlig træt, men der brændte Feber i hendes Arter, og hun var tilmode, som om hun kunde gaa Verden rundt og dog ei blive træt, ialfald maatte dog hendes Hjertesorg altid følge med. Hun vidste neppe, hvorhen hun gik, eller hvad det var, der omgav hende; blot naar hun kom til et eller andet Punkt i Haven, der stod i noiere Forbindelse med Grindringen om Gerhard, star det hende i Sjælen, og hun ilede derfra som en Forfulgt. Til sidst gik hun ind i en nyplanted Alme-allee og vedblev rastløs at gaa op og ned der; hun vilde bantse og kvæle alle Tanker, — hun haabede, at hun ikke kunde holde et saadant Liv længe ud, og ønskede blot, at Alt snart var forbi. Forbi? Fandt hun da Gerhard igjen? — O, hvem der havde kunnet give hende Bished herom! Hvem der havde kunnet fortælle hende, hvorledes det var hinfædes! Men det kunde Ingen. Hun saa ingen anden Udvei til at flygte fra den Smerte, der sønderrev hende, end at forsøge at glemme og undertrykke den. Gud forekom hende kun som en frygtelig, streng Gud, der ikke hørte hendes Bøn; hun vidste heller ikke, hvad hun skulde bede om; derfor vendte hun sig fra ham, hun vilde og maatte hjælpe sig selv. Hun foresatte sig at være saa slittig, at hun slet ikke fik Tid til at tænke, det var saa frygteligt at tænke; der var en fuldstændig Forvirring i hendes Sjæl; til sidst blev hun saa sjæletræt, at hun slet ikke kunde tænke mer. Hun vendte tilbage til Slottet, og først da hun kom op paa sit Værelse, følte hun, hvor udmattet hun var. Hun kastede sig et Dieblis i en Stol, men det varede ikke længe, saa maatte hun atter op, — hun kunde ikke sidde stille, — den indre Uro rev hende rastløs afsted. Til-

fældigvis saa hun i Speilet og forstrækedes over sit blege, forstyrrede Udseende; hendes Pige kom ind med forgrædte Dine og vilde sige nogle deltagende Ord, men hun gjorde Tegns med Haanden, at hun skulde tie, og ilede ned ad Trappen.

Da hun kom til Moderens Soveværelse, stanfede hun et Dieblis for at trække Veiret. Hun hørte Hildegard læse og gik sagte ind. Hendes Søster sad ved Moderens Seng, hvor Natlampen stod, og læste i Bibelen for hende. Da Fru von Hellsdringen var bleven lidt roligere, havde Hildegard spurgt hende, om hun skulde læse noget for hende, og Moderen tillod det. Hun fandt den 24de Davids Psalme og begyndte at læse: „Ligesom en Hjort skriger efter Vandstrømme, saa skriger min Sjæl til dig, o Gud! Min Sjæl tørster efter Gud, efter den levende Gud; naar skal jeg komme herhen og sees for Guds Ansigt. Men Graad er min Mad Dag og Nat, fordi man siger den ganske Dag til mig: hvor er din Gud? Disse Ting vil jeg komme ihu og udøse min Sjæl hos mig selv; thi jeg vilde gaa frem med Hoben, vilde gaa afsted med den til Guds Hus, med Frydefrig og Taksigelseskrøft iblandt den Hob, som holder helligt. Hvorfor nedbøier du mig, min Sjæl, og bruser over mig? Vi efter Gud; thi jeg skal endnu takke ham; for der er megen Frelse for hans Ansigt.“

Hildegard maatte ofte afbryde, fordi hendes Lærer gjorde Bogstaverne utydelige, men Ordene mildnede velgjørende hendes grænseløse Sorg og syntes ogsaa at berolige Moderen. Da Hildegard sluttede, trykkede hun hendes Haand.

„Mit kjære Barn! Gaa nu til No, du maa være træt, bed Jomfruen komme ind til mig. J maa ikke vaage hos

mig, — I maa skaane Eders Helbred, — I er jo ogsaa blevne alene nu.“ Ved disse Ord slog hun Armen om Datteren og trykkede hende op til sig; men derved brast de begge i Graad, og det varede en Stund, inden de vare istand til at sige hinanden Godnat.

Mathilde, der sad paa en Stol ved Binduet, følte sig som en Forstødt. Hun kunde hverken sympathisere med sin Moders milde Hengivelse eller begribe den Trost, Hildegard fandt i Troen. Hun troede, at Ingen af dem kunde føle det saa dybt som hun, og hun blev endnu mere indesluttet. De Slutningsord af Psalmen, som hun hørte, da hun kom ind, forekom hende i dette Dieblit som Spot. Hvilken Frelse kunde der vel komme af deres Sorg, da Gerhard dog ikke kunde komme tilløve igjen. Hun gik stille hen til Moderen, gav hende Haanden og sagde blot „Godnat“.

Fru Hellsdringen holdt hendes Haand en Stund i sin.

„Hvor bleg og kold du er mit Barn! Du maa ikke græmme dig saa meget, du kan ogsaa blive syg. Du maa søge at fatte dig.“

„Seg kan ikke, Moder, — det er for meget.“

„Du pleier ellers at være den stærkeste af os.“

„Seg vil ogsaa blive det igjen, men lad mig gaa min egen Vej.“

Moderen sukede dybt, og de skiltes; dog kun tilsyneladende; thi Mathilde frygtede Ensomheden paa sit Værelse og gruede for Natten, — hun trak sig ubemærket tilbage bag Forhængen og blev siddende i mørk Grublen. Der kunde vel være gaaet to Timer, da Fru Hellsdringen, der ikke kunde faa sove, bad Jomfruen om et Glas friskt Vand. Denne var falden i Sovn, og Mathilde bragte hende det. Moderen saa forundret paa hende.

„Er du endnu her, mit Barn? Gaa, Mathilde, det ængster mig at se dig her, du maa gaa til Ro.“

„Moder, jeg kan ikke faa sove, lad mig blive her.“

„Gjør det for min Skyld,“ bad Fru Hellsdringen, og Datteren gav endelig efter for hendes Bønner og gif.

Da hun kom op paa sit Værelse, fandt hun Døren til Hildegards Værelse paa vid Væg, og hende selv siddende ganske paaklædt i Sofaen med Bibelen og Psalmebogen foran sig. „Alt, Mathilde,“ sagde hun til Søsteren, „hvor har du været? — Jeg har været saa bange.“

„Hos Moder,“ svarede Mathilde fort.

„Jeg vilde ogsaa gjerne blevet der, men jeg var bange for at forstyrre hende, og har derfor ventet paa dig her. Alt, Døden er dog meget frygteligere, end man tænker sig den!“

„Det nytter ikke at tale om det,“ var det bitre Svar.

„Det maa du ikke sige, Mathilde, Alt er saa forvirret i mit Indre; jeg tænkte, det kunde blive bedre, naar vi udtalte os for hinanden. Denne Esterreining er kommen som et Tordenslag. O, jeg ved jo,“ vedblev hun og brast i Graad, „at Alt, hvad Gud sender os, maa tjene til vort Bedste. — jeg haaber, jeg tror, at vi engang skal erkjende hans Kjærlighed selv i dette; men nu er Alt saa uklart i mig, — jeg stammer mig for at sige det, — men jeg føler en forfærdelig Nædsel for Døden.“ —

„Du er et Barn,“ sagde Søsteren, „jeg er slet ikke bange for den, jeg vilde helst dø strax. Bedre at dø, end at leve med en saadan Sorg.“

„Naar man blot vidste noget mere om det andet Liv og var fastere i Troen.“

„Det vilde jeg ogsaa gjerne,“ svarede Mathilde alvorligt og satte sig paa en Stol ved Siden af Søsteren.

„Jeg har opsogt Steder i Bibelen, der taler derom“, sagde Hildegard, „men desværre forstaar jeg dem saa lidt. Ja, naar man blot havde den rette Erkjendelse og den rette Tro, saa maatte man vel finde Trost; thi den, der med sin hele Sjæl giver sig hen i den Herre Jesus, føler vist hans Nærhed i Sorgens Tid.“

„Døden bliver dog altid en uoploselig Gaade for os, det nytter ikke, hvormeget vi gruble derover; men dersom Gud er barmhjertig, saa maa det være bedre i Himlen end her paa Jorden, hvor der er saa megen Glendighed. Vi kunne dog ei hjælpe for, at vi ere sundefulde, vi ere nu engang fødte saa, og for al den Glendighed, som vi maa lide hernede, maa der være en Erstatning hist oppe.“

„Al, Mathilde, der er ikke blot Arvesynden, der adskiller os fra Gud og gjør os strafværdige i hans Dine, men vi synde daglig og fortjene Tugt. Vi lide ingen Uretfærdighed ved den Sorg, der bliver os paalagt, men det er vor Svagthed, som gjør, at vi ei kunne bære den!“ sagde Hildegard noget nølende; thi det var saa sjældent, hun udtalte sig om saadanne Ting til Søsteren.

„Gerhard var dog vist ikke syndigere end andre Mennesker“, svarede denne undvigende, „og maatte dog lide en saa frygtelig Skjæbne, og tror du, at Fader og Moder ere mere strafværdige end andre?“

„O, nei, nei, naturligvis ikke!“ — Hildegard vidste Intet at svare, hun kunde ikke disputere med Mathilde, skjønt hun tydelig følte, at denne ikke havde det rette Begreb om Synd. Derfor taug hun, og hendes Lærer randt paany ved Tanken om, at hun aldrig skulde se den elskede Broder mere her paa Jorden. — Mathilde haade en Følelse, som om hendes Hjerte skulde bryde, — græde kunde

hun ikke. — Hun reiste sig, klædte sig af som sædvanlig og formanede Hildegard til at berolige sig og gaa i Seng. Denne foiede hende som sædvanligt og søgte at undertrykke sin Gulken for ei at forstyrre Søsteren, der laa ganske stille. — Endelig saldt de begge isovn.

Om tre Dage skulde Præsidenten komme tilbage.

Mathilde tilbragte Tiden i rastløs Virksomhed, hun ordnede alt paa det Omhyggeligste og Bedste, udsøgte sammen med Hildegard de smukkeste Planter i Drivhuset for at smykke Salen dermed og handt Guirlander af Cypresser og Evighedsblomster til langt ud paa Matten. Kirken og Salen blev draperede med Sort; thi Moderen, der sølte sig for soag til at gaa i Kirken, ønskede, at den egentlige Sorgfest skulde holdes her, og hendes Søn endnu engang komme til Fædrenehuset.

Dagen kom; det havde regnet om Formiddagen og henimod Aftenen, som var den Tid, man ventede Præsidenten, var Himlen overtrukket med mørke Skyer.

De tvende unge Piger stode ved Haveporten, hvorfra man kunde se Toget, saasnart det kom gennem Landsbyen. Alle Byens Folk vare forsamlede paa Gaden; ved Indførselen til Byen stod Præsten i fuldt Ornat, bag ham Klokkeren med Skolebørnene for at modtage Risten med en Psalme. Fra de fjernere Landsbyer, der horte til Præsidentens Eiendom, og hvorigjennem Toget allerede var passeret, lød Kirkeflokkerens Klang over til dem gjennem den stille Luft, og snart begyndte ogsaa Hældringskløffer at ringe og forlyndte, at Toget nærmede sig. Søstrene holdt hinanden fast i Haanden, som om de gjensidig søgte Støtte i hinanden, — Hildegard græd heftigt og hendes Hoved

sant ofte ned paa Mathildes Skulder, men hun forsøgte med al sin Magt at beherske sig, og det lykkedes efterhaanden. Skjælvende, men stille stod hun ved Siden af den ældre Søster, fra hvis Ansigt hvert Spor af Farve var forsvunden. Nu hørte Vognen med Kisten, trukket af fire med Sort behængte Heste, langsomt gennem Gaden, det sorte Draperi paa Kisten var bleve smykket med utallige Blomster i de Landsbhyer, den allerede havde passeret.

Præsten og Skolebørnene gik i Spidsen, bagefter Kisten kom Præsidentens Vogn og et stort Følge.

Søstrene bleve staaende saalænge, til Rigvognen var kommen forbi dem, og derpaa ilede de den kortere Vej, gennem Haven tilbage til Slottet, for at modtage den ved Hallen.

Det var dem, som om de ikke turde forsømme noget Dieblif, hvori de kunde vise den elskede Broder endnu en Kjærlighedstjeneste.

Det varede lidt, inden Toget blev synligt, — de saa det boie om Voldgraven, hvor Gerhard saa ofte havde gaaet glad og fornøiet, — og endelig standse foran Hallen, som han havde forladt saa minutter og livsfrisk. Kunde det være saa, eller var det blot en skrækelig Drøm?

Der stod Rigkisten foran dem, og Skolebørnene holdt paa at synge de sidste Vers i den heilige Psalme, hvormed de havde ledsaget ham til Faderhuset:

„I kan se ad Satans List
Og ad Dødens falske Nare,
Fri igjennem Luften vist
I til Jesus skulle fare,
Da skal Sorg og Bebermob,
Ligge under Ebers Fod.

Kun, a' Ebers Aand sig maa
Ud fra Verdens Lyster rive,
Sjælens himmelske Attraa
I maa Eber overgive!
Helliger da Eber til
Himlen, hvor I være vil!

Søstrene fulgte mekanisk efter Kisten, da den blev løftet ned og baaret ind i Hallen, men da de kom til Trappen, bemærkede de deres Fader haaged dem. Hans pludseligt ældede, nedboiede Udseende skar dem i Hjerter; Mathilde især blev saa overvældet, at hun glemte Alt omkring sig, kastede sig i hans Arme, og for første Gang siden Gerhards Død brød hun ud i en lidenskabelig Gulken. Han tog hende med til Moderens Værelse; Hildegard fulgte stille efter, næsten fortrakket over dette Udbrud hos Søsteren. Præsidenten satte sig paa Sofaen hos sin Hustru, og idet han sluttede hende i sine Arme, forsøgte han at sige hende noget Trostende, men han kunde intet Ord saa frem. Hende lykkedes det bedre; thi det inderlige Ønske, at troste den elskede Ægtefælle, gav hende en aandelig Styrke, som man ikke havde kunnet vente af hende, og omendskjønt hendes soage Legeme næsten syntes at falde sammen, sølte dog Præsidenten ved hendes inderlige Kjærlighed og Æmhed for første Gang Lindring i sin dybe Sorg. Hos Fru von Hellbringen laa den Tante i Baggrunden: „jeg vil snart blive forenet med Gerhard, — det kan ikke vare meget længe“, dette lindrede hende nu Skilsmisfens Smerte og gjorde Ønsket om at mildne sin Mand's Sorg end mere levende hos hende.

Den næste Dag fyldtes Huset med deltagende Gæster. Mathilde havde gjort Alt istand til deres Modtagelse, hun var i Sandhed en Støtte for sin Fader, hun forstod og opfyldte hans Ønsker, før han havde udtalt dem; siden han var kommen hjem, havde hun gjenvundet sin Ligevægt. Søstrene bleve hos Moderen og fulgte hende til Salen, hvor alle de Andre vare samlede. Kisten stod nu ubedækket, paa Laaget var anbragt et stort, overmaade smukt forar-

heidet Kors, og Bærelset var opløst af utallige Vordlys. Præsten havde valgt den herlige Text i Thessalonikerne 4, 13 og 14.

Men jeg vil ikke, at I skulle være uvidende, kjære Brødre! om de Hensøvede, paa det I ikke skulle sørge jom de Andre, der ikke have Haab."

„Thi dersom vi tro, at Jesus er død og opstanden, da skal og Gud saaledes føre de Hensøvede ved Jesum frem med ham."

Bistnok kunde den gode Mand med sin bedste Villie og uagtet sin store Medfølelse kun bringe lidet ud af disse herlige Ord, — den Grund, hvorpaa det Haab, der overvinder Sorgen, skal bygges, var for ham ikke Kristus, men Gerhards rene Bandel, hvorfra han udfastede et smukt Billede, men hvor tiltrækkende den Skildring end var, saa kunde den dog blot vække Bemod, ikke Trost; for Sjælens dybere Trang gav den lidet Udbytte. — Derpaa drog Tøget til Kirken! Faderen gik nærmest Kisten mellem sine to Døtre. Under Bøn og Sang blev derpaa Gerhards Kiste sænket ned i Grabhøvelingen, hvor ogsaa hans Forfædres Ben hvilede.

Præsidenten blev et Dieblis længere i Kirken end den øvrige Forsamling for at tale med Præsten; hans Døtre stod ude paa Kirkegaarden og ventede paa ham. Mathildes tilsvungne Styrke syntes pludselig at forlade hende; hun var ligbleg og vaskede næsten, saa at Hildegard forstræffet spurgte hende, om hun var syg. En Herre, der havde staaet tæt bagved dem i Kirken, kom til og bød Mathilde Armen; hun støttede sig mekanisk til ham, og han mere bar, end ledsagede hende tilbage til Slottet; Hildegard gik ved Siden. Mathildes aandelige Styrke hjalp hende dog ogsaa denne gang til at overvinde den legemlige Svaghed

saavidt, at hun ved Indgangen til Slottet kunde takke sin Ledfager med nogle flygtige Ord og fulgt af Søsteren gaa op paa sit Bærelse, men her sank hun næsten afsmægtig om paa Sofaen; — Hildegard hnslede ængstelig omkring hende, men Mathilde bad hende ikke at sige noget til Forældrene; hun laa en Stund ganske stille og syntes lidt efter lidt at komme sig, det var godt, at Ingen forstyrrede dem.

Gjæsterne toge lidt efter lidt bort, derene Vogn efter den anden rullede ud af Gaardspladsen, og de paafølgende Timer gik Hildegard frem og tilbage mellem Moderen og Søsteren.

Henimod Aftenen stod Mathilde op og erklærede, at hun nu var fuldkommen rask; hun spurgte efter sin Fader.

„Han sidder i Bibliotheket med Hr. von Helledridgen, der er bleven tilbage, fordi han havde for lang Vej til at reise idag", svarede Hildegard.

„Fætter Kurt?" spurgte Mathilde forundret. „Jeg har slet ikke seet ham idag".

„Det var jo ham, der førte dig ud af Kirken".

„Jeg var saa optaget af mig selv, at jeg slet ikke lagde Mærke til ham. Fader onsker vist, at vi skal hjælpe ham med at underholde ham".

„Ha" har ikke sagt Noget, men det kan nok være; thi han spurgte for, hvor du var".

„Staffels Fader! — Det maa falde ham vanskeligt, at underholde Nogen i Aften og allermest Fætter Kurt! Han bliver vel her", tilfoiede hun sagte og bittert, „for at tage sin kommende Arv i Diehjn."

„Mathilde, hvor kan du tale saaledes!"

„Du kender ikke Menneskene, Barn; — er han ikke Arving til Fideikommisset?"

„Det har jeg slet ikke tænkt paa; men han kan da ogsaa være kommen af virkelig Deltagelse. Jeg kan ikke taale at høre dig tale om Gerhards Arving, — jeg kan slet ikke vænne mig til den Tanke, at hans Plads skal blive tom, eller at en Anden skal indtage den. I mit Hjerte dør han aldrig, der lever han endnu! —“

„Jeg vilde ønske, at jeg kunde se Tingene paa den samme Maade som du“, sagde Mathilde sorgmodigt, „men jeg kan ikke gjøre ved det, jeg ser saa let det mindre gode, især hos Menneſkene. —“

Hun ordnede sin Dragt og gik med Hildegard, først til Moderen, men da denne bad dem om at gaa til deres Fader, fulgtes de begge til Bibliotheket.

De to Herrer sad ved det runde Bord i Midten af Bærelset. Lampen kastede sit stærke Lys paa dem, og Søstrene kunde ikke undlade i Stilhed at gjøre sine Bemærkninger over den store Kontrast mellem Præsidenten og hans Gæst.

Deres Bedsteforældre havde været Fættene, og Slægtskabet var altsaa ikke meget nært. Fideikommiss Besiddelserne faa vel som Friherretitelen var arvelig i den ældre Broders Linie, hvortil Præsidenten hørte; den yngre Broder havde kjøbt sig et Gods i en af de østlige Provindser, hvor hans Efterkommere i tredje Led endnu levede. Fædrene havde kun kjendt lidet til hinanden, men da der blot var en mandlig Arving i hver Familie, — Kurt var eneste Søn ligesom Gerhard, — saa havde Hr. von Helldringen af Machow, saaledes hed hans Gods, allerede for flere Aar siden søgt at bringe Slægtskabet med Præsidenten i Grindring. Denne havde strax vedkjendt sig det, og da „Fætter Kurt“, som han altid kaldtes i Familien, skulde træde ind i Armeen, foreslog Præsidenten ham at vælge den Afdeling, som laa i Provindsens Hovedstad, hvor han den-

gang var første Medlem af Regjeringen. Dette Forslag blev med Glæde modtaget, og Kurt besøgte i den Tid meget ofte sin Onkels gæstfrie Hus. Han var nu en Mand paa omtrent tredive Aar, altsaa betydeligt ældre end Gerhard og havde kun kjendt denne som Dreng og hans Søstre som smaa Piger; thi da han havde været Officer i to Aar, døde hans Fader, og han tog sin Afſked for at bestyre sit Gods. Siden havde han kun besøgt dem engang, for tre Aar siden, da Gerhard var paa Gymnasiet, og Mathilde en blomstrende Pige paa 15 Aar, der fortryllede ham ved sin Skjønhed. Han havde siden været meget nysgjerrig efter at se hende igjen. Hun derimod havde et mindre behageligt Indtryk af ham. Hun kaldte ham ofte „Straajunker“, og Hildegard, der næsten ikke kunde huske ham, kjendte ham kun efter denne Beskrivelse.

Han var en kraftig, undersættig Mand med bestemte, temmelig regelmæssige Træk. Den faste, fremtrædende Hage tydede paa en energisk Karakter; de karakteristiske Træk om Munden robede just ikke Mandrigthed, men havde dog noget Tiltrækkende ved sig, en vældig blond Snebelsbart skjulte dem tildels. Den rynkede Pande og det værlende Udtryk i Diet tydede paa et let bevægeligt, heftigt Temperament, og forstyrrede tildels den Tillid, som Ansigtets Grundtræk indgjød.

Præsidentens hoie værdige Skikkelse, med den tankefulde Pande og det stærkt udprægede aandfulde Udtryk, stak fordelagtigt af mod Fætter Kurts. Blot det nederste Parti af Ansigtet mindede om Fætteren.

Søstrene sølte sig kun lidet tiltalte af denne, hele hans Personlighed behagede dem ikke, sammenlignet med Gerhard, hvis Plads han engang skulde indtage. Han derimod var meget tilfreds med den

Mønstring, som han foretog med dem, da de kom ind, især tiltalte Mathilde ham. Allerede i Kirken havde han flere Gange seet paa hende med Beundring; hun var bleven endnu smukkere, end han havde ventet. Hun lignede sin Fader meget, havde den samme stolte Holdning, de samme aristokratiske Træk, kun finere, — dertil prægtige mørkebrune Dine med lange bløde Drenghaar, der røbede en bestemt Karakter forenet med dyb Følelse.

Hun besvarede sin Fætters Hilsen med en let Bøining med Hovedet og satte sig ved Siden af Faderen, der rakte hende Haanden. Han blev glad ved at se dem; Underholdningen havde faldt ham vanskeligt, — der var just indtraadt en lang Pause. Om sit store Tab kunde han ikke tale med Kurt, der kjendte Gerhard for lidet til at interessere sig for ham; Landhusholdningen, hans Gæstis Hovedinteresse, erindrede ham formeget om alle hans Planer for Helledringen, som han hovedsagelig havde drevet saa ivrigt paa for Sonnens Skyld, og skjønt han overvandt sig til at tale om det, saa var det ham dog pinligt. Saa stod kun Politiken tilbage som et almindeligt Samtaleemne, og da begge vare strengt konervative, kunde de vel forstaa hinanden her, men Kurts Anskuelser vare fra et altfor indskrænket Synspunkt, hans egne Interesser, hans Baner og hans Fordomme var det Midtpunkt, hvorom alt dreiede sig, og derved blev han naturligvis yderst ensidig. Præsidenten var altfor nedbrudt paa Sjæl og Legeme til at gjøre ham opmærksom paa hans skjulte Anskuelser og foretrak at tie. Mathilde bemærkede, hvor adspredt hendes Fader var og optog Traaden i Samtalen, hvori hun fordybede sig, maatte for at undertrykke alle andre Følelser. Hun var meget inde i Politiken og talte godt derom til stor Forbauselse for Fætter

Kurt. Det passede vistnok ikke til hans Ideal af en Kvinde at være hjemme i andre Ting, end hvad der horte til Husholdningen, men han var idag ikke utilboelig til at gjøre en Undtagelse til Fordel for Mathilde. Denne Lidlighed klædte hende saa godt! Hendes Dine straalede, og hendes Kinder glødede! Præsidenten blev ogsaa snaksommere, og Tiden gik hurtigere, end man skulde have troet. Hildegaard ordnede imidlertid Thebordet for at skjule sine forgærdte Dine; hun havde ikke Søsterens Talent til saasnart at rette Tankerne mod noget Andet. Gerhards Billede stod uophorlig for hende, — hun levede kun halvt i det Nærværende. Det forekom hende, som om Aftenen aldrig vilde tage Ende, og det var hende formelig en Lidelse at høre paa disse almindelige Ord, medens hun var nær ved at væles af Sorg, men endelig fik det dog en Ende, Fætter Kurt anbefalede sig for at trække sig tilbage paa sit Bærelse.

Præsidenten blev alene med sine Døtre. Han stod i dybe Tanker og stirrede ud for sig og syntes ikke at bemærke, at der var nogen Anden end han i Bærelset. Mathilde nærmede sig og lagde sin Haand paa hans, medens Hildegaard stod ved Siden og saa med taarefyldte, hjertelige Dine op til ham. „Dette var den første Aften, efterat Gerhard ikke mere er paa Jorden“, sagde han, „og hvor mange vil der ikke følge efter! — O, mine Børn, i Sorgen lærer man Gud bedre at kjende!“ Han holdt et Dieblif Haanden for Dinene, men opmandede sig snart og sagde: „Kom, lader os gaa til Moder.“

Derpaa gik de sammen til den taalmodige Lidende, der i Stilhed udfjæmpede sin Sjælekamp, trøstede sig med, at det ikke kunde vare saa længe med hende; de bleve der over en Time og forsøgte at trøste hverandre og skjule deres dybe Smerte.

Fætter Kurt blev ogsaa den næste For- middag paa Slottet; Præsidenten førte ham omkring paa Markerne og i Lade- bygningerne, og det udfyldte Tiden. Det var en Lettelse for alle, da han reiste. Familiens sædvanlige Samlingssted blev nu Moderens Sygehørelse. Hun syn- tes at være død for det ydre Liv; Om- morgenen for Husvæsenet overlod hun gan- ske til Mathilde, og denne Virksomhed var en god Afleder for den bitre, liden- skabelige Sorg, der altid greb hende, naar hun overlod sig til sine Tanker; hun kunde og vilde ikke hengive sig i Guds Villie.

Fru von Hellbringen derimod fordy- bede sig helst ganske i Erindringen. Naar hun ikke talte om Gerhard, som var hendes kjæreste Samtaleemne, var hun i Tankerne ved Rudolfs Sygeleie. Hun kunde ikke ofte nok saa Efterretning fra ham, han syntes hende som et Baand mellem hende og Gerhard. Hildegard maatte ofte læse for Moderen, især aan- delige Sange; hendes stille jevne Væsen udovede en velgjørende Indflydelse paa den Syge, og hun holdt mest af at have hende om sig.

Hildegards tørstende Sjæl sankede sig mer og mer ned i sin Forløser og fandt Lys og Liv i hans aabenbarede Ord, og skjønt hendes Hjerteskaar fremdeles blødte, saa kom dog ofte en. Forsmag paa den himmelske Fred over hende, og hun følte med Bished, at hun engang skulde gjen- forenes med den elskede Broder.

Præsten holdt det for sin Pligt at komme til Slottet oftere end ellers, men for første Gang følte Præsidenten, at der var en væsentlig Mangel paa For- staaelse mellem ham og hans gamle Læ- rer, og det gjorde ham disse Besøg pin- lige. Han havde haabet, at Præsten kunde trøste og styrke ham i hans Sorg, men han fik kun velmente filosofiske Raad, som ingen Trøst indeholdt. Til sidst undgik han næsten at tale med ham om den nærmeste Fortid, og deres Samtaler bleve kun til almindelige Talemaader. Saaledes gif Ugerne, indtil de kunde verte Rudolfs Tilbagekomst, der, hvor- meget de end ønskede at have ham mel- lem sig, dog paany maatte rive Saaret op og derfor blev imødefejret med halvt ængstelige, halvt glade Hølelser.

(Fortf.)

Unica Spes.

Den, som engang en vakker Sommer- morgen har staaet paa Gemmis stolte Top, 9000 Fod over Havet, og fra dette Sted seet ind i det franske Schweiz's herlige Alpenberden, han vil være enig med mig i, at denne Udsigt horer til det Skjønne- ste, som Jorden har at byde. Men han vil ogsaa erindre, at det Majestætiske og det Forfærdelige her blandes paa en for- underlig Maade. Medens i det Fjærne Walliser-Snebjergene hilse os i forklaret Glands, — ligger Landskypen Vent ne-

denunder Gemmi i en trang, dyb Dal. „Det er“, skriver en gammel Rejsende, „frygtelige Klipper, der have sig mod Himmelen, og som ere forfærdelige at se“. De ere ogsaa i Virkeligheden saa „frygtelige“, at endog en modig Mand føler sig trang om Hjertet. Det synes næsten umuligt at gaa ned ad den smale Sti, som er indhugget i Klipperne. Alli- gevel er Nedstigningen ikke forbunden med nogen Fare, og paa hin Sommer- morgen (1876) fteg ogsaa jeg ned i

Dalen efter en tung Affked med det
 straalende Gemmi.

Men jeg havde ikke gjort tusinde
 Skridt, før jeg standsede. I Klippen
 var der nemlig indhugget en liden Niche,
 i den stod der et hvidt Marmor-
 kors, og paa dette var der skrevet disse
 to Ord: „Unica spes“ (eneste Haab).
 Hvad skulde dette Kors med den sølsom-
 me Indskrift betyde her i den vilde Bjerg-
 kløft, hvor Fjeldet næsten lodret styrter
 ned i den bundløse Afgrund? Paa dette
 Sted styrtede for 18 Aar siden en ung
 fransk Grevinde ved Navn d'Herlincourt
 med sit Muldyr ned i det 1700 Fod
 dybe Svælg. Midt i et rigt, solklart
 og frydefuldt Mennefeliv bortreves plud-
 selig den blomstrende unge Kvinde, og
 hendes Efterladte gjenfandt ikke engang

hendes knuste Lig. Hvad Vaaben havde
 da den uhykkelige Fader og Moder, Ug-
 tefælle og Søskende mod Fortvivlelsen?
 Al Verdens Herlighed, Skønhed og
 Magt kunde ikke række dem nogen Bal-
 som for deres Saar, — al Verdens Vis-
 dom og Filosofi kunde ikke skaffe dem en
 eneste Lysstraale i dette Mørke. De
 vidste hverken ud eller ind, indtil de om-
 sider gik i sig selv og bar alle sine Taa-
 rer og Smertes hen til Korset. Da
 blev det stille i Hjerterne, da oprandt
 Morgenrøden for dem, da fandt deres
 vakkende Fødder en Grund, hvorpaa de
 kunde staa. Til Vidnesbyrd herom fatte
 de et Kors paa det Sted, hvor deres
 Livs Glæde og Trost var styrtet i Af-
 grunden, og paa Korset skrev de: „Unica
 spes“.

(Funke).

Aftenstemning.

(Illustreret Folkeblad).

Jeg vandred ensom en stille Kvæld,
 — Det var en Aften i Juni Maaned; —
 Mens Sol forgyldte det sidste Fjeld,
 I Dalens Dyb saa jeg, Elven blaaned;
 Jeg selv gik midt mellem Fjeld og Dal
 I Graners duftende, dunkle Sal.

Jeg stued ned mod den travle By,
 Belyst af Kvældsolens sidste Lue,
 Jeg stued op mod den høie Sky,
 Som purpurrød hang paa Himlens Bue,
 Jeg stued ind i min Granehal,
 Som strød med Blomster var uden Tal.

Men hvor jeg stued, og hvor jeg saa,
 Tilfreds mit Hjerte sig ikke stilled;
 Thi i dets Dyb der en Tanke laa,
 Som ikke klarned ved noget Billed.
 — Mens Bækken risled, og Fugle sang,
 Jeg vandred fremad min tause Gang. —

Jeg var ei glad og ei heller harm,
 Jeg vidste selv ei, hvad ret mig hued :
 Beklemt jeg sølte mig om min Varm,
 Mit Hjerte brændte, mit Die lued ; —
 — Nu Solen svandt, og min Sal blev stum :
 Kun Kilden lalled til Fossens Brum.

En Sten bedækket med Mos jeg saa,
 Paa den jeg satte mig taus og stille ;
 Jeg kunde høre mit Hjerte slaa,
 Ei Skovens Sanger nu kvæde vilde ;
 Dog — pludselig fra den nære Li,
 Jeg hørte Maalstrostens Melodi.

Melodist fløitende lod dens Sang,
 Opmærksomt jeg paa dens Kvindren horte,
 Den blandtes jelsomt med Kildens Klang :
 Mit Hjertes inderste Streng det rørte,
 Og, som jeg lyttede henrykt paa,
 Jeg tyktes Tonerne grant forstaa.

Den hvisted til mig med Længsel tung :
 „Følg med mig hist over Fjeldets Linde !
 „Ud over Fjeldet gaa varm og ung !
 „Din Længsel tro kan Dit Maal Du finde.
 „Hæv Vandsens Vinge med freidig Tro !
 „Hist over Skjen faar Savnet No“.

T. B.

Tale ved et Bryllupsbord.

(Af Max Frommel*).

Engang da man i tydske Lande byggede de skønne Domkirker, blev altid Alteret vendt mod Osten, for at Morgenrødens Straaler skulde falde ind gennem de høie Vinduer. Kors og Rose var Grundmotiverne i mangfoldig Variation, Korset i Grundridset og paa Taarnet, Rosen paa Portalen og i de tusinde Korsblomster, Korset som Sindsbillede paa Troen, Rosen som Sindsbillede paa Kjærligheden, Retningen mod Osten som Sindsbillede paa Haabet. Det var betydningsfulde Tanker, som her i ædel Kunst fandt sit Udtryk ved Bygningen og Udsmykningen af Gudshusene.

*) Efter „Kristelige Smaaftykker og Livsbilleder“, oversatte fra Tysk af pers. Kap. Bugge. L. E. Kjellands Forlag, Stavanger.

Men nu skal ei alene Kirkerne være Gudshuse, men Guds Børns Huse skal ogsaa paa sin Side være Kirker, hvert Kristenhushus en Kirke i det Smaa. Vort kjære Brudepar vil jeg nu idag ønske i deres unge Hus nogle saadanne uundværlige Stykker, som findes i en Kirke, og som tillige høre hjemme i et Kristenhushus. Jeg begynder med Prædikestolen; den tilhører Manden, vistnok ikke for at han skal holde Straffeprædikener for sin Hustru, men fordi han har at føre Ordet. Hvad han aandelig erhverver, hvad der vover og spirer i hans Indre, det skal han meddele Hustruen og ikke tænke: det er Mandens Sag, deraf forstaar hun Intet; nei, han skal lade hende tage Del i, hvad der bevæger hans Indre, han skal forfølge Husets med Livets Ord, for at den aandelige Rilde kan flyde friskt og vedervede Husets Jordbund. Skulde det engang falde vor Brudgom ind at holde en Prædiken for sin Hustru fra Husets Prædikestol, saa vil jeg som Prædikant give ham to gyldne Regler for dennes Affattelse: 1) En god Prædikant maa være kort for ei at tabe sin Virkning. 2) Den gode Prædikant maa altid først holde vedkommende Prædiken for sig selv, før han holder den for Hustruen. Ellers gaar det galt.

Foruden Prædikestolen finde vi i Kirken Orgelet. Det tilhører Hustruen, for at hun skal ledsage (akkompagnere) Mandens Ord med kunstferdig Haand, alt efter Behovet hurtigt eller langsomt, piano eller forte, Dur eller Mol, Adagio eller Allegro, i høi eller dyb Tone. Nu er det at spille paa Orgel en stor Kunst. Jeg selv forstaar desværre ikke meget deraf; dog har jeg den Lykke at have en udmærket Orgelpillereste i min umiddelbare Nærhed. Hun blev engang spurgt

om, hvorledes hun opnaaede at spille saa sjælfuldt og jevnt, og at hos hende aldrig Orglets Piber var forstemte. Thi om man ei forstaar meget af Orgelspil, saa ved man dog saa meget: man kan spille saa kunststrigtigt man vil — naar Piberne er forstemte, saa mangler Harmonien. Hun svarede: „Det maa man lære af den hellige Cæcilia.“ Alle kjende Mosefæls herlige Billede, der fremstiller Orglets Opfinderinde; hun lader Orgelharpen synke, vender Blikket opad, lyttende til Englenes Sang. Den, der ret vil lære at spille Orgel, lade Hænderne synke, vende Blikket mod det Høie og lytte til Tonerne derfra, og lære af disse hellige Sangere at anslaa den rette Tone i Glæde og Smerte. Ja, Blikket mod det Høie giver det rette Orgelspil i Huskirken, og naar Orgelet tier, begynder Prædikenen, og naar Prædikenen er tilende, da falder Orgelet paany ind, for at den rette hellige Harmoni ved den huslige Arne ei skal blive forstyrret.

Til Prædikestol og Orgel kommer i Kirken endnu et: Sakristiet. Vore kjære gamle kaldte det Trostestammeret; thi her blev skriftet og absolvert. Saaledes skal der i hvert Kristenhushus være et Sakristi, hvor der hver Aften skrives, trostes og meddeles Absolution. Der gives Egtestaber uden Sakristi. Der fører Manden Bog over Hustruens Feil og Forsømmelser; Hustruen har ogsaa en Noticebog, hvor hun nedtegner, naar Manden ikke var elskværdig mod hende. Der siges Intet, kun stiltiende noteres der, indtil engang en huslig Scene kommer istand; flux griber enhver i sin Lomme, drager Ringen frem og begynder at forelese for den anden: „Da og da har du sagt eller gjort mig dette eller hint“ — Listen er lang og Forbitrelsen er stor. Det er Følgen, naar der intet Sakristi er i Hu-

jet. Kristne Menneſter handle anderledes; de gaa hver Aften — „for Solen gaar ned“ — ind i Sakristiet, skrifte for hinanden, abſolvere hinanden, beſjende, hoor den ene har feilet mod den anden, eller hoor paa Grund af Meningsforſjel eller menneſkelig Svaghed en Differentis er opſtaaet; der tilgive og glemme de af Hjertet, Regningen er revet iiii, og den følgende Morgen er der atter ſkjønt Veir og fuldt Solſkin, man begynder forfra igjen, og den, der har et ſaadant Sakristi, vil bevidne med mig, at Midlet er probat.

Det helligſte Sted endelig i Kirken er Alteret. Heller ikke det kan mangle i Huſkirken. Alteret er Offerſtedet, Sindbilledet paa Kjærligheden, hvorom

den berømte Alexander Vinet har udtalt diſſe mærkelige Ord: at elſke, det er at ſtige op paa Alteret. Thi Kjærlighed er ei, ſom nogle mene, den ſøde Følelſe og Bevidſtheden om at vide fig elſket, men Kjærlighed er Opofrelſe af egne Dufter og Egenheder for at gjøre den lykkelig, ſom tillidsfuldt har lagt ſin Lykke i vore Hænder. Kjærlighed er den fulde Hengivelse af Ens Eget til Andre.

Hvor Prædiſteſtol og Orgel, hvor Sakristi og Alter findes i et Kirkenhuſ, bygget imod Oſten med Kors og Roſe, der former et ſaadant Huſ ſig til en liden Kirke, og Alle, ſom gaa ind og ud heri, har Del i det indviede Steds Beſtiqneſe.

(„Nordiff Familienen“.)

Et underbart virkende „ſkønhedsmiddel“.

Den menneſkelige Forfængelighed er god at ſpekulere i. Man gjør dette paa mange Maader, og en af dem er at gjøre i „ſkønhedsmidler.“ Der gives nok af dem, ſom vil være vakre, og har Naturen ikke beſorget dette til Vedkommendes Tilfredſhed, ſøger man ſaa gjerne at hjælpe ſig ſelv. En vis Dr. Friedrich Lengill har vidſt at udnytte denne menneſkelige Svaghed til ſin Fordel, idet han har komponeret eller „opfundet“ en „Birke-Balsam“, ſom han har døbt med det fortryllende Navn „ſkønhedsmiddel“, og ſom viſt har bragt Fabrikanten „ſkønne“ Penge, hvoraf ſikkerlig ogſaa en „ſkøn“ Gewinnſt tilflyder Udſælgeren. At den „vegetabilſke“ Saft, ſom „flyder ud“ af Birketræet, naar man „borer ind i dets Stamme“, har ſtorre Evne til at frembringe ſkønhed, end rent Vand, ſkal jeg ikke indlade mig i nogen Diſput om; men da jeg imidler-

tid ſer denne i en vis Henſeende beundringsværdige Birke-Balsam oftere averteret, og deraf ſlutter, at der maa ſælges noget for at betale Advertiſementerne ialfald, har jeg troet, at det kunde være af Interesſe for En og Anden at kende denne „Birke“-Balsams Beſtanddele. Den er naturligvis et Kunſtprodukt og beſtaar efter en i „Induſtri-Blätter“ optagen Analyſe af Schädler af 5 Dele Vandgas, 2 Dele Potafke, 1 Del Søbe, 5 Dele Gummiſtim, 10 Dele Glycerin, og 100 Dele Vand, parfumeret med lidt Nicobolanefjents og Neroliolie. Den „vegetabilſke“ Birkeſaft har man nok glemt; thi deraf findes ikke det ringeſte Spor. „Birke-Balsams“ virkelige Værdi kan anſættes til 25 Dre, og Priſen hos Udſælgeren er Kr. 3 50. „Birke-Balsam“ er alſaa et ſkønhedsmiddel af beundringsværdig Virkning for

Fabrikanten og Sælgeren. Gevinsten ved Salget er ikke saa „umærkelig“, som de Hudpartikler, der skal løsne fra Huden. Om „Birke-Balsam“ ikke „slyder ud“ netop af Birketræet, bringer den dog Penge til at „slyde ind“ i rigeligt Mon i Sælgerens og Fabrikantens Lomme, det vil da sige, dersom Folk ere naragtige nok til at købe dette Vasseband. (S. I. i Aftenposten).

Libanon.

(Af Bøppig).

Fra hvilken Side man nærmer sig Libanon, frembyder det storartede Omrids. Allerede fra Søfiden i over 30 geografiske Miles Afstand toner det som en Vold og fængsler de Forbiseilendes Opmærksomhed. Endnu mere spændt og længselsfuld iler Vandringsmanden det imøde med Diet fastet paa dets fremdemrende Kjæde, idet han fra Euphrats Bredder har maattet rejse flere Dage gennem glødende, vandløse Sletter, ofte udsat for Mangel paa Livets første Fornødenheder, for Overfald af Røvere og for Orkenens mangehaande Moisommeligheder og Kjedsommeligheder. Bjergegne, ved han, er en Modsatning til alt dette, med dens kjølige Luftninger, talrige Kilder og desuden Libanons tætte og driftige Befolkning og priste Gjestfrihed: hvilken Glæde efter udstandne Lidelser! I mange Henseender nødes man til at erklære, at Libanon bærer Prisen fremfor europæiske Bjergegne og staar ikke tilbage for disse i Skjønhed. Den eiendommelige Vegetation (d. e. Plantevært) paa 34 Grader n. B., som nærmer sig den tropiske, Havets Nærhed, de bibelske Minder forene sig til at give Libanon en seregen høi Rang blandt Bjergene. Egentlig strækker Kjæden sig gennem hele Syrien og er at betragte som en Udløber af Kaukasus, høiest i Midten, jevnt aftagende mod Syd, men dog lidt fjendelig lige til de øde arabiske

Bjerge. I Omegnen af Beirut (Verrutus) er Libanon overalt mest fremtrædende; især fra Høiderne af Halvøen Cap Beirut har man det smukkeste Overskik. Her har allerede for længe Siden Fætr el Din med en Dposrelse, som fortjener Eftertidens Paaskjønnelse, anlagt Spadseregange og Veie, hvor Tyrker, Araber og Europæer tumle sine Heste islang. Navnlig drives her det af Tyrkerne saameget yndede Ridderespil „Dsherid.“ Man ser ogsaa syriske Kvinder i deres Nationaldragt med høie Sølvhornsdiademer og lange Slør i ensomme Grupper, som Landets Sæder forbyder Mændene at forstyrre. Staden tager sig derfra langt bedre ud end nærmere, da den hærken er vel bygget eller renlig. De mauriske Taarne, „Minareterne“, kneise smukkest i Frastand. Til Venstre taber Blikket sig i det Fjerne paa det syriske Havs blaa og blanke Flade, med Libanon i Baggrunden hinsides Bugten. Vel ser man ikke i saa lang Afstand Enkelthederne, de dybe Kløfter, de talrige Kløstre og Bjer, men Bjergmassen i det Hele sammenmelter for Diet under klar Velysning i den rene Luft baade med samme blaa Kolorit, som de europæiske Bjerge og tillige i et violet Skjær, der spiller over i Rosenglands omkring de høieste Toppe, der rage op over Snealpinen. Denne Omeguens Skjønhed har gjort Beirut

til et Jndlingsopholdssted for de i Syrien bosatte Europæer, som her føre et i mange Henseender særdeles behageligt Liv.

De indre Egne af Libanon ere ikke meget tilgængelige; thi alle Aabninger ere snevre, steile og ofte meget farlige, men det lønner sig altid rigelig, hvad Møie man underkaster sig for at foretage et lidet Streiftog i dem. Mere afseende og mangfoldig gives neppe nogen Udfigt, end den, man nyder i disse Bjergbyer med deres uregelmæssige Dale, frodige Agre, spredte Skovstrøg og talrige Befolkning. Her er intet bestemt System at opdage, men stedse Modfætninger. De nordvestlige Skraaninger ere tættest bevorede med Skov, som de der mindst ere udsatte for Solheden; de lavere Strækninger ere benyttede til Vinbjerger, og her ser man fritstaaende Huse, Klostre og Byer. Andre Steder ere Affaldene-*saa* bratte, at de mangle al Vegetation, og med det samme man betræder disse, gaar ogsaa det milde og velgjørende Indtryk tabt fra de blidere Egne, uden at erstattes ved det Dphøiede og Storartede i de golde og nøgne Fjeldpartier med deres raa Klipper, ubeboede Dale, dybe Svælg, vilde Klofter og stumle Afstroge. Man bliver i disse kun altfor snart forstemt og tilmode, som om man var indespærret i et Fængsel. Ikke engang en enkelt Skovgruppe hist og her, hvor Klipperisterne aabne sig og indeholde Rodfæste til Træer, er istand at borttage den uhyggelige Følelse, som paatrænger sig En i Omgivelser, hvor Naturen for bestandig synes at have tilluftet sit Skjød. I de mindst begunstigede Egne paa den østlige Strækning er det opdyrkelige Land sjelden af noget betydeligt Omfang paa Grund af de steile Skrænter og gjenneftaarne Klofter og Rifter i de spredte

Masser af nøgne Klipper. Simidlertid mangler det dog ikke paa temmelig rummelige Sletter i Dalene mellem de bratte Fjelde, og nu finder Landmanden Pletter, som ere modtagelige for Dyrkning, og som røbe sin Frembringelsesvorne i Skovgrupper af Gran og Pinie med fyldige mørkegrønne Kroner. I de beboede Egne benyttes omhyggelig al den dyrkelige Jord, som kan indtages fra Bjergene ved Terrasse-Anlæg. De høieste Bjergflamme lade sig kun benytte til Sommerbrug, da de om Vinteren ligge bedækkede med dyb Sne, men befares dog hele Aaret ad Veien mellem Damaskus og Bagdad og den syrlige Ryst. Kun hvor flere Dale grændse til hinanden mellem Bjergene, aabner sig et Landstak med nogen Udfigt; ellers føler man sig indesluttet overalt og søger ofte forgjæves at trænge igjennem et Pas og naa en Høide, hvorfra man kan se ud i det Fjerne. End ikke paa Antilibanons høieste Punkter lykkes det at se de vidtudstrakte asiatiske Sletter anderledes end sammensmeltede med Horizonten som en ubeboet Orken i gult Skjær, uden at opdage nogen behagelig fængslede Gjenstand for Diet, og dog ved man, at der laa fordem saamange mægtige og blomstrende Stæder, men som nu alle ere saagodtsom sporløst forspundne.

Den vestlige Side af Libanon er tæt befolket lige fra Foden og saa høit som de behoelge Egne strækker sig; et Fortrin fremfor det østlige Affald, som Jordens Frugtbarhed og Kildernes Overflodighed give den. Man har jo ifølge et gammelt Sagn endog villet lægge det bibelske Eden hid, og virkelig findes her et Sted af dette Naavn, som en Ornerede mellem Himmel og Jord, hvor især de paa Rysten bosatte Europæere ty hen, naar Heden i de lavere Egne bliver dem

bespærlig og Luften i den varme Mars-tid truer deres Hælbred.

Saaledes er Libanons Nærhed ved Kysten i flere Henseender en sand Velgjerning for de tættest befolkede Dele af Syrien. Desuden medfører den gradvise Forskjel i Klima, som her hersker, at Naturens mange rige Gaver her ligesom findes sammentrængte paa et forholds-mæssigt lidet Rum, medens de ellers maa søges vidt adspredte. Kun om de sandige Kyststrag i den varmeste Mars-tid gjelder den Bestyldning, at Syrien er det allerhedeste Opholdssted paa Jorden. I de varmeste Maaneder Juli- og August kan man i faa Timer naa fra Kysten til de kjolige Klippedale og ligeledes søge tilbage til Strandkanten med dens lune Jevndognstemperatur, naar Stormene begynder at rase mellem Bjergene, og Sneen lægger sig i Kløfterne og luffer Passene. Just de sidste Maanedere af Aaret ere ved Kysten de allerbehageligste, og samtidig hersker den strenge Vinter i Bjergene, men ikke i samme Forstand, som hjemme hos os; thi stærke Regnskyll er det almindelige Winterphænomen, og Sneen bliver ikke liggende længe, undtagen just paa de overste langstrakte Kamme, indtil 10,000 Fods Høide over Havet, hvor den aldrig tør, og hvor der desaarfag heller ikke til nogen

Mars-tid er behageligt at opholde sig længe. En romersk Historieforfatter og flere arabiske Digtere berømme dog den bestandige Sne paa Libanons Top, som Bjergets og Landstæbets høieste Prydelse og som Oprindelsen til dets Navn. Flere Botanikere have ogsaa fortrinnsvis udvalgt sig Libanon til Forskningskreds. Formedelt denne Egns Planterigdom fremfor enhver anden, navnlig Vestsi-dens. Indbyggerne selv have lært at benytte enhver Plet dyrkelig Jordbund og ved Tilbygning til Underlag og Terrasser forøget det sparsomme Terræn overalt, hvor det paa nogen Maade har ladet sig gjøre, baade til Træplantning og Udsæt; og hvor der ikke er Plads til Andet, kan man være vis paa idetmindste at træffe et Morbærtræ, et ligesaa eien-dommeligt Kjendemerke for Libanon, som Daddelpalmen for Ægypten. De give ogsaa deres Udbytte, da den syriske Silke er velbekendt i Handelen*). Libanons Druer yde tolv Slags Vin, alle søde, stærke og aromatiske, især den guldgule, som ansees for den ypperste. Selv i de ringe, urenlige Hytter paa Libanon vil den Reisende næsten aldrig mangle Vedertvægelse af en liflig Drik Vin.

*) Morbærtræet, er det Træ, hvorpaa Silken Ormen lever. Neb.

Den gamle Redningsmand.

Vi ville idag fortælle en sand Begivenhed, som tidrog sig i Kjøbenhavn for henved tredsindstyve Aar siden, og som vidner om, hvor forunderligt Gud ved at lindre alle Sorger og slukke alle Længsler.

En Aften i Oktober Maaned 1812 gif en liden Pige langs Søerne, der

dengang ikke vare saa stadfælige som nu, men temmelig slet vedligeholdte. Folk holdt imidlertid meget af at spadserere der, endog sent hen paa Natten, og det er derfor intet Under, at vi træffe den lille, elegant klædte Amalie med en liden Kurv paa Armen, lobende muntert frem langs Søens Bred, af og til rykkende i et vis-

Jent Grassraa, eller stansende for at se en Fisk boble lidt i Vandet og forsvinde. Dmtrent et hundrede Skridt bag hende gif en gammel, tarvelig klædt Mand. Dybe Furer havde pløiet hans Ansigt, og Kummer og Sorger tidligt høiet hans Skikkelse. Den gamle Mand havde ogsaa Grund til at være bedrøvet; for mange Aar siden gif han en Aften som nu, netop samme Aften, med sin eneste Datter paa samme Sted, da Barnet pludselig i et ubevogtet Dieblik styrte ud i Søen og druknede trods Fadereus Anstrængelser for at frelse hende. Nogle fremspringende Trærødder havde vist sig om hendes Fødder og holdt hende nede, saa Faderen længe forgjæves søgte efter hende; da han endelig fandt hende, var hun død.

Den stakkels Mand, der saa Uger forinden havde mistet sin Hustru, blev fra den Tid mørk og indesluttet; man saa ham aldrig smile, og hver Dag gif han en Tur langs Søen, der havde berøvet ham hans eneste Barn.

Naar, det var denne Mand, som Gud havde udseet til en ædel Daad.

Pludselig hørte han et høit Pfaff og et høit Skrig noget foran sig, men da Mørket allerede indfinder sig tidligt i denne Maaned, varede det noget, inden han fik Die paa den lille Amalie, som laa en tre, fire Alen fra Bredden paa et remmeligt dybt Sted i Søen. Hendes Skrig kaldte vel Folk til, men desværre ingen Svømmere, og Amalie kom, paa Grund af sine voldsomme Bevægelser,

stedse længere ud, indtil hun endelig forsvandt.

Den gamle Mand ilede til.

„Plads, Plads!“ raabte han.

Dg puffende Folk tilside kastede han Frakke og Støvler og sprang ud.

Forunderlig nok var det netop paa samme Sted, hans Datter omkom for mange Aar siden, og han behøvede derfor ikke at tænke længe efter for at indse, at den lille Pige sikkert holdtes fast af Trærødderne. Med en Færdighed, man ikke skulde have tiltroet ham, dukkede han ned og bragte Amalie igjen op og til hendes Hjem i Byen.

Den tilkaldte Læge anvendte med Held Gjenoplivningsforsøgene og fort efter smilede den lille Forulykkede til Moderen, der høitgrædende sluttede hende i sine Arme, inderligt takkende Gud.

Men den gamle Redningsmand! ja, han stod drivvaad dirrende af Kulde i Bærelset og saa til. Den lille Frelste lignede hans Datter, det var, som om Gud vilde skjenke ham en Erstatning i hende, og denne Anelse bedrog ham ikke, thi fra den Dag var han Familiens staidige og hjæreste Gjest, og den lille Amalie kaldte ham Bedstefader. Hans Kaar, der havde været meget smaa, forbedredes, thi Amalies Forældre vare rige, og mangan Gang, naar han, som sædvanligt, gif sin Tur langs Søen, standsede han ved Redningsstedet, smilede og udbrød:

„Jeg takker Dig, min Gud! et Liv tog Du fra mig, et andet lod Du mig gjengive til Andre!“

(„For Ungdommen“.)

A Grammatical Curiosity.

[Hvor ofte kan en Engländer skrive Ordet "that" efter hinanden? Spørgsmaalet er besvaret i nedenstaaende Vers] :

I'll prove the word that I have made my theme,
 It is that that may be *doubled* without blame,
 And that that that thus *trebled* I may use,
 And that that that that critics may abuse,
 May be correct. — Farther, the Dons to bother,
Five thats may closely follow one another —
 For, be it known that we may safely write
 Or say, that that that that that man writ was right;
 Nay e'en that that that that that that has followed
 Through *six* repeats, the Grammars rule has hallowed,
 And that that that (that *that* that that began),
 Repeated *seven* times is right! Deny't who can.

(Notes & Queries, Vol. IX pag. 300).

Fabler af Esop.

1. De to Poser.

Enhvert Menneske bærer to Poser, den ene foran, den anden bagpaa, og begge ere de fulde af Feil. Men den ene foran er fuld af Næstens Feil, den anden bagpaa af hans egne. Deraf kommer det, at Menneskene ere blinde for deres egne Feil, men aldrig tabe Næstens af Synne.

2. Fluerne og Honningkruffen.

I en Urtekræmmers Bod stod en Kruffe med Honning, og Fluerne samlede sig i Sværme om den for at æde den op og vilde ikke vige fra Pletten, mens der endnu var en Draabe tilbage. Tilfældt bleve deres Fodder saa tunge, at de ikke kunde flyve bort, og kvalte af det klæbrige Søde raabte de: „Glendige

Stabninger, som vi ere, der for en Times Lyst have bortkastet vort Liv!“

3. Træerne og Øxen.

En Brændhugger gif ind i en Skov og bad Træerne om at give ham et Skaf til hans Øxe. Dette syntes at være et saa bestedent Forlangende, at de fornemste Træer gif ind derpaa, og det blev afgjort imellem dem, at den jævne, simple Æst skulde forsyne ham med, hvad han trængte til. Aldrig saasnart havde Brændhuggeren indrettet Skafet efter sit Ønske, før han begyndte at hugge omkring sig til alle Sider, og fælde de ædelste Træer i Skoven. Egen, som nu forfulde fattede den hele Sag, hvistede til Cederen: „Den første Indrømmelse har forspildt Alt; havde vi ikke opofret vor hdmhyge Nabo, vilde vi selv have staaet i Marhundreder.“

Gaader og Opgaver.

No. 165.

Et lidet Ord jeg tænker paa
 Ja, lidet for vort Die,
 Dog trosterigt for Blomster smaa,
 Som Hovedet nedboie.
 Naar uden Kraft de falde ned,
 Mens Dagens Gede brænder,
 Det styrker dem, saa Hovedet
 De atter opad vender.

Naar under Sorg og Syndens Magt
 Og Tryk af Stovets Vænter
 Dit Hjerter føler sig forfagt,
 Og Hovedet du sænker,
 Da Ordet ombendt ene dig
 Kan Trost og Styrke sende,
 Saa Hjerter freidigt — Blomsten lig —
 Du kan mod Himlen vende.
 (D. B. „For Ungdommen“).

No. 166. (Arithmetical Puzzle).

The sum of four figures in value will be
 Above seven thousand nine hundred and three;
 But when they are halved, you'll find very fair,
 The sum will be nothing, in truth I declare.

Opløsning paa Gaaderne i No. 9.

No. 162: Gobi, Dbi, bi, (Bi), i. No. 163: Fault. No. 164:
 Dette Vers er et Hexameter og passer paa Abel; men det kan læses bagvendt saa-
 faaledes:

Sacrificabo macrum,
 Non dabo pingue sacrum,

det bliver da et Pentameter og passer paa Rain.

Blandinger — Nyt og Gammelt.

Et Forslag.—Hvor forskellige Na-
 tionaliteter stode sammen, er Sprogblan-
 ding i daglig Tale uundgaelig; men
 naar Spørgsmaalet er, hvilke fremmede
 Ord der skal optages i Skriftsproget, saa
 bør man vistnok indskrænke sig til Ord,
 for hvilke Ens eget Sprog ikke har no-
 get godt og brugbart tilsvarende Udtryk.
 Ifølge dette Princip vil vi foreslaa, at
 Ordet Pic-Nic ikke optages i Norsk.
 Ordet klinger efter vor Mening ilde;
 idetmindste kan ikke vi uden Modbyde-
 lighed læse saadant Noget som „N. N.
 Menigheds Pic-Nic“, „Stole-Pic-Nic“

osv. Hvorfor ikke hellere Landtur,
 Skovtur, Kurvegilde, Fri-
 luftsfest, Landlig Udflugt
 eller lignende? Vi negte ikke, at Ordet
 „Pikenit“ forekommer i Dansk, f. Ex. i
 et Digt af Tode (for at saa Rim paa
 „Stik“), men den Wei er ikke Ordet
 kommet til os norske Amerikanere, og i
 ethvert Fald fortjener det ikke at optages.
 Der er en hel Del engelske eller halv-
 engelske Ord, som godt kunne undværes
 i Norsk, men som man dog jævnlig ser
 paa Brent i Bladene. Vi skal ved denne
 Leilighed dog kun nævne et til: J Ste-

det for Musik-„Bande“ bør man skrive Musik-Korps. Sprogbrugen i Norst tillader kun Sammensætninger som *Røve* bande og *Thve* bande. Udtrykket: „En Bande Musikanter“ kunde kun bruges i foragtelig Betydning. Derimod er det naturligtvis noget Andet, hvis man skriver Brass-band, String-band osv., det er helt Engelsk.

Tørlægninger i Danmark. — I de senere Aaringer er der i Danmark saavel fra Statens som fra private Foreningers Side gjort meget for at indvinde betydelige Arealer fra Havet til Jnddæmning og Tørlægning samt derefter til Opdyrkning. Det er navnlig med de Fjorde og Viker, der med meget lav Bund skjære ind i Kysten, at en saadan Landvinding har fundet Sted. Paa den Maade er der i Sjælland indvundet 2 Kvadratmil, paa Volland-Falster 1 Kvadratmil, og i andre Dele af Landet 3 Kvadratmil, saa at det hele indvundne Areal nu kan anslaaes til 6 Kvadratmil. I Sjælland udgjør navnlig det Areal, der er indvundet fra den saataldte Lammefjord, en meget betydelig Part. Lammefjorden er en Arm af Isefjorden, der skjærer ind mellem Ddsøhered og Tudsøhered. Om denne Jnddæmning har Ingeniør Benzou i den tekniske Forenings Tidsskrift givet en Række Oplysninger, af hvilke følgende fortjener at anføres. For Jnddæmningen saa Lammefjorden ud som et udstrakt Flodband, hvoraf næsten hver Dag store Dyndstrækninger løb fri for Vand; vidtstrakte Partier kunde ogsaa i længere Tid ligge helt tørre, især om Foraaret i April og om Efteraaret i November Maaned. De omboende havde længe Tanke for, at man burde inddæmme selve Lammefjorden, ligesom det tidligere var skeet med to andre af Isefjordens Jndskjæringer, kaldet Sidingefjord og Svinninge Veile,

men det var dog først i 1872 og særlig under Ledelse af senere afdøde Baron Zytphen-Abeler, at man med Afløb tog fat paa Sagen. I Foraaret 1873 satte man Spaden i Jorden, og i Efteraaret 1874 lukkedes Dæmningen; Aaret efter foretoges Udpumpning, og man borttog saaledes efterhaanden 10 Fod Vand af det indelukkede Areal. Det inddæmmede Land udgjør ialt 10,480 Tdr., altsaa over en Kvadratmil, og hvoraf er 6640 Tdr. Land fuldstændig tørlagt til Kultur og Græsning, medens Resten bruges til Veie, Diger osv., samt en Sø paa 2500 Tdr. Land. Udgifterne til Anlægget udgjør 1,700,000 Kr. eller noget over 250 Kr. for hver Tonde af det til Kultur tørlagte Land.

Samtidig med Landvindingen fra Havet er Landets til Dyrrkning indtagne Areal blevet betydeligt forøget ved Søens Udtørring. Saaledes er Søborg Sø i det nordøstlige Sjælland, Sjöring Sø i Thy, Kolindsund i det østlige Fjælland, Taatum Sø i Midtjylland og Fiil Sø i det sydvestlige Jylland foruden en stor Del mindre. Søer bleve tørlagte i de seneste Decennier, og derved er der indvundet Arealer til Dyrrkning, der kunne anslaaes til over 2 Kvadratmil.

Søen Yngen (i Sverige) der i Nord grænser til Persbergs Grubefelt og i Syd til Gammelkroppa Hyttes Mark, har paa mange Steder i Bunden store Jernmalmløier, hvorom Kompasjet tydelig giver Anvisning. Et saadant Jernmalmløie af betydeligere Omfang findes i Yngens søndre Ende, omkring 150 Fod fra Land, og opdagedes for nogle Aar siden af Brugseier J. E. Morstedt, der senere har ivret for Jundets Tilgodegjørelse og ladet sagkundige Mænd anstille nøyagtige Undersøgelser. Søens mindste Dybde over Malmsundet er 10 Fod, Jordlaget til fast Bjerg er

5 Fod. Sammelkroppa Aktiebolag, der eier Grunden og har mutet Jernmalmsfundene, har besluttet at tilgodegjøre samme. Planen er derfor ved Jordfyldninger omkring Malmløbet samt ved Benyttelsen af i Nærheden placeret Kunstkraft at kunne lægge Stedet tørt. Udførelsen heraf er beregnet paa to Aar, og det egentlige Vandpumpningsarbejde skal sættes iverk Vinteren 1882 paa Isen.

Londons Vandforsyning besørages ved ikke mindre end 8 forskellige Vandverker, der dels tage Vand fra Kilder, f. Ex. Kent, Watermorks fra Kridtkilderne (Chalk Wells), dels fra forskellige Steder ved Themsen eller fra Floden Lea. Ved de Vandverker, der filtrere kunstig findes store Klarebasiner med en samlet Størrelse af 437½ Akre og et benytteligt Indhold af 1,181,550,000 Gallons; selve Filterfladen omfatter 79 Akre. Vandverkerne, der leverer Themsevand, have en daglig Ydeevne af 110 Mill. Gallons, de andres er ikke indskrænket. I Juli Maaned 1879, den Maaned, hvori der i Regelen forbruges det meste Vand, leverede alle Vandverkerne tils. gjennemsnitlig pr. Dag 135,981,121 Gallons eller ca. 617,350 Kbm., hvoraf henved 19 pCt. benyttedes til andet end huslige Niemed. Med Vand forsynes 565,798 Huse, af hvilke 130,555 have stadig Forbrug med 4,206,238 Beboere, og der kommer saaledes 147 Liter pr. Hoved inkl. Vandet til offentlig og Industribrug. Det samlede Reservoirindhold for rent Vand beløber sig i 43 Reservoirer til 130,687,000 Gallons; 128 Pumpemaskiner arbejde med 14,461 Hestes Kraft og 3209 Mil eller ca. 5000 Km. Rør lede og fordele Vandet. (Mgbl.)

Planen til en Tunnel mellem England og Frankrig er paany bleven optagen af South Eastern Jernba-

neselskabet, der har ladet anstille en Række Undersøggelser. Efter Selskabets Direktion's Beretning skulle Boringsforsøgene have godtgjort, at Stenmassen paa begge Sider af Kanalen er den samme, nemlig paa engelsk Side gammel graa Kalk, paa fransk den saakaldte craie de Rouen; begge ere vandtætte og uden Spalter. Det interessante Spørgsmaal om, hvorvidt der er Mulighed for at tilvejebringe en Tunnel, turde dermed være løst, da det efter Stenmassens Egenstaber er at vente, at den lader sig gjennebores fra den ene Side til den anden, uden at Udmuring og Udpumpning, paa hvilke Arbeidets Besværlighed Foretagendet kunde strande, er nødvendig. Som Tunnelens Udgangspunkt fra engelsk Kyst betegne de franske Ingeniører et Punkt mellem Folskone og Dover, hvor Graaskalken træder for Dagen, som heldigst. Medens man paa denne Maade søger at virkeliggjøre Projektet om en underjordisk Forbindelse mellem England og Frankrig, er der ifølge "Deutsche Verkehrs Zeitung" fremkommet en ligesaa interessant som i teknisk Henseende storartet Plan til Lettelse af Overfarten mellem de to Lande, der er fattet af en Skotlænder. Efter denne Plan skulle hele Jernbanetog, ved Hjælp af en Færge af kolossal Størrelse, føres over Kanalen, og da fra Beachy-Head (ved Eastbourne) til det kun 99 — 100 Kilometre fjernede Dieppe. Landingsbroerne skulle stige og falde med Floden, saa at Færgerne og Banerne blive uafhængige af Vandstanden. Færgerne skal bygges flade, omtr. 197 Metre lang og 45 Metre bred. Dens Dybgaende skal være 11 Metre, og den skal indeholde Rum for 180 Jernbanevogne. 4 Hjul og 2 Skruer skulle bevæge Færgerne med en Hurtighed af 25 Kilom. i Timen, saa at hele Færten over Kanalen kun skal medtage 4 Timer. (1 Meter er lidt over 3 Fod).

Indhold: Foden Ridley S. Herschels Overgang til Kristendommen. — Familien Høllringen. — Unica Spes. — Aftenstemning. — Tale ved et Brølslupsbord. — Et underbart virkende „Elskønhedsmiddel“. — Libanon. — Den gamle Redningsmand. — A Grammatical Curiosity. — Fabler af Wlop. — Gaader og Dpgaver. — Blandinger — Nyt og Samme.

E. MATHER,
JUSTICE OF THE PEACE,

NOTARY PUBLIC and COLLECTING AGENT.

Office over Spencers Harness Store - DECORAH, IOWA.

M. N. JOHNSON & BROTHER,
ATTORNEYS AT LAW,

M. N. Johnson,
NOTARY PUBLIC. }

DECORAH, IOWA.

DAN. NOBLE,
SADELMAGER,

handler med

Sadler, Svøber, Bidsler etc.

Decorah, - - - - Iowa.

RUTH BROTHERS,

DECORAH, IOWA,

handler med Stangjern, Spiger og Glas, Røge- og Kaffelovne samt
Kobber- og Blikvarer, Gaardsredskaber og Værktøj, Bygningsmaterialier,
saasom Binduesglas, Døre, Blinds, Bygningspapir, Blyhvidt og Olie.

Kobber- og Blikvarer repareres. Tagrender forfærdiges til billige Priser.

P. H. WHALEN

handler med

Manufaktur- og Kolonialvarer,

Hatte og Huer, Støvler og Sko etc. etc.

Sydenden af Water Street = = = = Decorah, Iowa.

J. T. RELF,

PHOTOGRAF,

handler med Rammer, Lister, Albums, Fjelds-Indfatninger, Stereoskop-Billeder etc.

Gamle Billeder kopieres.

Smaa børn fotograferes ved den nye Methode langt hurtigere end før. Alle mine Negativbilleder retoucheres af den anerkjendt dygtige

Retoucher, Miss Emilie Christopher. Aflæg mig et Besøg. Mit Galleri er over
Montgomerys Drugstore, Decorah, Iowa.

Noriskt Hotel.

CHRISTIANIA HOUSE, tæt ved Washington St. Broen,
DECORAH, IOWA,

anbefales Rejsende af

Anders N. Djome.

 Gode Staldrum findes til Afbenyttelse.

PETER GJEMS,

Reisende Agent for

G. R. Montagues LaCrosse Steam Marble Works,
tegner Abonnement paa „**For Hjemmet**“. De, som tegne sig
paa hans Liste, kunne betale Kontingenten til ham.

Ældre Bind af „**For Hjemmet**“.

11te og 12te Bind (1876 I og II), 13de og 14de Bind (1877, I og II),
og 17de Bind (1879 I.) er udsolgt.

15de Bind (1878, I.) indeholdende 1ste Halvdel af den interessante Skil-
dring „Philip Ashton eller den nye Robinson“, „Martyren i St. Andrews“,
„Jacob Flints Reise“, „Arkimedes“, m. m. M., sendes portofrit for \$1.00

16de Bind (1878, II.) indeholdende sidste Halvdel af Fortællingen „Philip
Ashton“, „Elisabeth“, en dansk Fortælling, „Stanleys Reise paa Kongofloden“,
„Stooffjernen“ (Missionær Fjellstedts Ungdomshistorie) og meget andet inter-
essant Læsestof, sendes portofrit for \$1.00; begge disse Bind for \$2.00

18de Bind, se 2den Side af Omslaget.

19de Bind, indeholdende blandt Andet „En ung Piges Historie“ og Mis-
fignsberetningen „Sej Nar blandt de røde Indianere“, portofrit for \$1.00.

20de Bind, indeholdende den ualmindelig interessante og lærerige Rei-
sefildring „Nordvest-Pasfagens Opdagelse“ foruden meget andet udvalgt
Læsestof, portofrit for \$1.00; alle 5 Bind for \$4.00.

Hvert Bind bestaar af 12 Hefter og udgjør 384 store Otafsider, Titels-
blad og Indholdsregister indbefattet.

Adresse: K. Thronsdjen,

Dr. 14, Decorah, Iowa.

To Søstre, en Fortælling fra en norsk Fjeldbygd (4 Hefter af „**For
Hjemmet**“) portofrit for 25 Cts.

Adresse: K. Thronsdjen, Dr. 14, Decorah, Iowa.

For 10 Cents sendes portofrit et Hefte, indeholdende

„**To ældgamle Sange fornødhede**“,

nemlig **Solvtalvisen** og **Den gyldne ABC** 8 for 50 Cts., 20 for
\$1.00, 100 for \$3.50. Adresse: K. Thronsdjen, Dr. 14, Decorah, Iowa.

RUDOLPH & SON,
Apothekere og Boghandlere,

Decorah, Iowa.

Lægemidler tilberedes samvittighedsfuldt efter Lægers Recepter.

Iver Larsen
følger udelukkende for Kontant og hand ler med
DRYGOODS, NOTIONS,
Færdiggjorte Klæder,
Hatte, Huer, Stovler, Sko, Kolonialvarer, etc. etc.
Steyers Bygning ved Siden af Winnesheit House.
Decorah - - Iowa.

A. C. Smith, M. D.,
Dien- og Dre=Læge.
Decorah = = Iowa.

Philip Ashton eller den nye Robinson,
Martyren i St. Andrews, Jacob Flints Reise, Elisabeth, en dansk Fortælling,
Skovstjernen (Missionær Fjeldstedts Ungdomshistorie) — alle disse og flere
mindre Fortællinger samt meget andet interessant Læsestof findes i 9de Uar
gang (15de og 16de Bind, 24 Hefter) af „For Hjemmet“, der sendes porto-
frit til hvilkensomhelst Adresse i de For. Stater og Canada for \$2.00.
Adresse: R. Thronsjen, Dr. 14, Decorah, Iowa.

Ny Möbelhandel.

J. JACKWITZ.
DECORAH, IOWA.

Alle Slags Møbler, saavel simple som fine og elegante, sælges til Di-
dens billigste Priser. Reparationer udføres.
Ligklister hæves paa Lager. Begravelser besørjes.

Nogle Rest-Exemplarer af
Socrates's Forsvarstale ved Platon
samt Fortællingen „To Søstre“ (8 Hefter af „For Hjemmet“) sendes tilsam-
men portofrit for 35 Cents.
Adresse R. Thronsjen, Decorah, Iowa.

E. D. Johnson,
ATTORNEY AT LAW,
Adams Block. **DECORAH, IOWA.**

Fem Bind af „For Hjemmet“,

nemlig 15de, 16de 18de, 19de og 20de.

(Urgangen 1878, sidste Bind af 1879, samt Urg. 1880), hvilket tilfammen udgjør 60 Hefter eller 1820 Sider med udvalgt og afvejlende Læsestof samt Titelblade og Registre, sendes portofrit for \$4.00.

Adresse: **A. Thronsdien,**
Decorah, Iowa.

ST. OLAF'S SCHOOL,

En lutherisk Høistole for Gutter og Piger,
Northfield, Minnesota.

Nye Terminer begynder i April, September og November. Betalingen er \$30.00 for Skoleaaret (10 Maaneder) og for en Termin i Forhold. Koft billig. Nærmere Underretning faaes ved Henvendelse til Bestyreren
Th. N. Mohn, Northfield, Minn.

P. E. Haugen,

Car af

Decorah Marble Works.

Water St. - - DECORAH, IOWA.

Jeg tillader mig herved at gjøre Landsmænd i Winnesheit og Allamakee Countier i Iowa, samt i Fillmore, Houston, Freeborn, Goodhue og Elmstead Countier i Minnesota, og forresten i hele den nordre Del af Iowa og sydlige Minnesota, opmærksomme paa, at jeg nu er istand til at expedere alle Ordres med kort Varsel. Jeg har sikret mig de bedste Arbeidere og kan udføre smukt og billigt Arbeide. Da jeg ogsaa har norske Stenhuggere, har Landsmænd den Fordel, at de kan faa sin Insription feilsfri, hvilket er aldeles umuligt, hvor man blot har Arbeidere af andre Nationer.

Som reisende Agenter har jeg engageret D^{hr}. Harvey Miller og Julius Rosenheimer. ~~~~~ P. E. Haugen.

Enhver, som ønsker Gravstene, og ikke træffer min Agent, kan derom tilskrive mig, samt angive, hvor kostbar Sten han ønsker, og jeg skal da sende ham Tegninger med vedføiet Pris, hvorefter han kan sende mig tilbage det Exemplar, han udvælger, tilligemed Ordre og Insription samt nærmest Jeragt-Office.

P. E. Haugen.